

სს პროკრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური
ანგარიშგება და
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
31 დეკემბერი 2020

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა	5
2. ბიზნეს გარემო	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	6
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	23
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	24
6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები	24
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	25
8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში	25
9. ინვესტიციები	26
10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	27
11. საინვესტიციო ქონება	36
12. არამატერიალური აქტივები	37
13. ძირითადი საშუალებები	37
14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება	38
15. სხვა აქტივები	38
16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	39
17. კლიენტების ანგარიშები	39
18. სხვა ნასესხები სახსრები	41
19. სხვა ვალდებულებები	42
20. მოგების გადასახადები	42
21. სუბორდინირებული სესხი	43
22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი	44
23. წმინდა სესხის შეჯერება	44
24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	45
25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	46
26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	46
27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი	47
28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა	48
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	75
30. პირობითი ვალდებულებები	77
31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	79
32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	80

შპს „KPMG Georgia“
 ჯი ემ თი პლაზა
 მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
 თბილისი, საქართველო 0105
 ტელეფონი: +995 322 93 5713
 ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „პროკრედიტ ბანკის“ აქციონერებს და ხელმძღვანელობას

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის და ბანკის (შესაბამისად) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ და „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ დავაკმაყოფილეთ ჩვენი სხვა ეთიკური პასუხისმგებლობები ამ მოთხოვნების და IESBA კოდექსის შესაბამისად. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს “მმართველობით ანგარიშს”.

შპს “KPMG Georgia”, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებული კომპანია, KPMG-ის დამოუკიდებელი წევრი ფირმების გლობალური ორგანიზაციის წევრი ფირმა, რომელიც ერთიანდება გარანტიით შეზღუდულ კერძო ინგლისურ კომპანიაში KPMG International Limited.

სს “პროკრედიტ ბანკი”

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 2

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ვასკვნით რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა და მოახდინონ მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უფულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოვავაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვეველობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი განაგრძონ ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმოებმა. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვეველობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შეცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის და ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს "KPMG Georgia"
6 მაისი, 2021 წელი

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები					
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები	6	199,902	86,983	199,902	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		215,459	175,926	215,459	175,926
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	8	51,465	21,917	51,465	21,917
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	9	234	234	234	234
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	9	-	-	6,100	6,100
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	31,978	83,489	31,978	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	1,354,923	1,070,120	1,354,923	1,070,120
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		4,019	1,553	4,019	1,553
საინვესტიციო ქონება	11	8,515	8,592	5,395	5,247
არამატერიალური აქტივები	12	781	544	781	544
ძირითადი საშუალებები	13	47,875	50,998	47,875	50,998
აქტივები გამოყენების უფლებით სხვა აქტივები	14	1,951	2,871	1,951	2,871
	15	6,256	8,521	5,996	8,201
სულ აქტივები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	16	55,717	70,407	55,717	70,407
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		3,415	1,258	3,415	1,258
კლიენტთა ანგარიშები	17	977,404	767,297	982,985	771,385
სხვა ნასესხები სახსრები	18	582,858	406,707	582,858	406,707
სუბორდინირებული სესხი	21	53,753	45,314	53,753	45,314
საიჯარო ვალდებულებები	23	2,300	2,938	2,300	2,938
სხვა ვალდებულებები	19	1,462	1,439	1,097	1,173
სხვა ანარიცხები		721	430	721	430
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	20	2,639	1,604	2,639	1,604
სულ ვალდებულებები		1,680,269	1,297,394	1,685,485	1,301,216
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	22	100,352	100,352	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	22	51,324	51,324	51,324	51,324
გაუნაწილებელი მოგება		91,413	62,678	88,917	61,291
სულ კაპიტალი		243,089	214,354	240,593	212,967
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,923,358	1,511,748	1,926,078	1,514,183

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	კონსოლიდირებული		ინდივიდუალური	
		2020	2019	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო ხარჯი		94,796 (42,237)	90,882 (42,710)	94,796 (42,237)	90,882 (42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	24	52,559	48,172	52,559	48,172
სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)	10	(4,868)	2,960	(4,868)	2,960
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების გაუფასურების ანარიცხის ფორმირების შემდეგ		47,691	51,132	47,691	51,132
საკომისიო შემოსავალი	25	11,835	12,793	11,836	12,793
საკომისიო ხარჯები	25	(7,502)	(7,835)	(7,502)	(7,835)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		(360)	16,579	(360)	16,579
საკურსო სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ამონაგები/(ზარალი)		12,142	(2,519)	12,142	(2,519)
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		(2,267)	(1,034)	(2,267)	(1,034)
პერსონალის ხარჯები		(13,140)	(13,371)	(13,085)	(13,294)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(22,524)	(24,577)	(22,470)	(24,510)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27(a)	5,090	5,229	3,862	4,245
სხვა საოპერაციო ხარჯი	27(b)	(1,168)	(3,261)	(1,159)	(1,965)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
მოგების გადასახადის ხარჯი	20	(1,062)	(4,721)	(1,062)	(4,721)
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		28,735	28,415	27,626	28,871

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

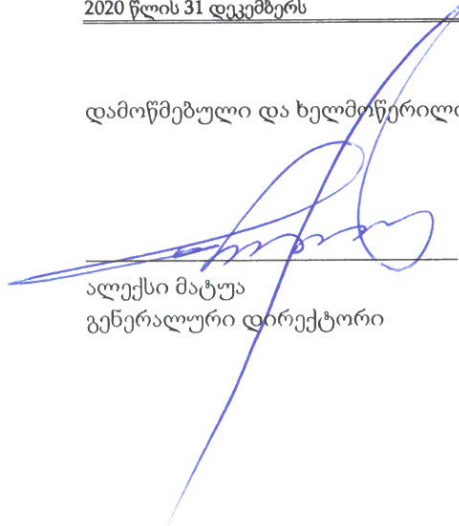
ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

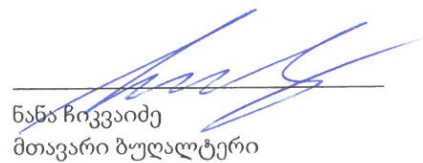
პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული				ინდივიდუალური			
	სააქციო შენიშვნები	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილე -ბელი მოგება	სულ
ნაშთი								
2019 წლის 1 იანვარს	88,915	36,388	60,636	185,939	88,915	36,388	58,793	184,096
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება	-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	28,415	28,415	-	-	28,871	28,871
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან გამოცხადებული დივიდენდები	22	-	(26,373)	(26,373)	-	-	(26,373)	(26,373)
გამოშვებული აქციები	22	11,437	14,936	26,373	11,437	14,936	-	26,373
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მესაკუთრებთან	11,437	14,936	(26,373)	-	11,437	14,936	(26,373)	-
ნაშთი								
2019 წლის 31 დეკემბერს	100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	100,352	51,324	62,678	214,354	100,352	51,324	61,291	212,967
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება	-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	28,735	28,735	-	-	27,626	27,626
ნაშთი								
2020 წლის 31 დეკემბერს	100,352	51,324	91,413	243,089	100,352	51,324	88,917	240,593

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

 ალექსი მატუა
 გენერალური დირექტორი

 ნანა ჩიკვაიძე
 მთავარი ბუღალტერი

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

'000 ლარი	კონსოლიდირებული ინდივიდუალური				
	შენიშვნები	2020	2019	2020	2019
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		29,797	33,136	28,688	33,592
სესხის გაუფასურების ანარიცხის დარიცხვა/(გაუქმება)	10	4,868	(2,960)	4,868	(2,960)
ცვეთა და ამორტიზაცია		5,637	5,837	5,628	5,812
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწრით მიღებული ზარალი		-	1,627	-	780
საკუთრობის სხვაობებიდან მიღებული წმინდა ზარალი/(ამონაგები)		(12,142)	2,519	(12,142)	2,519
წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილება		2,267	1,034	2,267	1,034
სხვა ანარიცხების დარიცხვა/(აღდგენა)		195	38	195	(383)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან		(1,577)	(28)	(1,577)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(52,559)	(48,172)	(52,559)	(48,172)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(23,514)	(6,969)	(24,632)	(7,778)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული აქტივებისა და ვალდებულებების წმინდა ცვლილება არაფულადი მუხლების შემდეგ:					
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში		(8,374)	5,667	(8,374)	5,667
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(111,550)	(1,665)	(110,254)	(1,665)
სხვა აქტივები		2,240	(932)	2,181	(335)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(30,604)	(4,780)	(30,604)	(4,780)
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები		(110)	1,035	(110)	1,035
კლიენტთა ანგარიშები		105,704	36,580	107,197	37,322
სხვა ვალდებულებები		(90)	-	(192)	(142)
სულ წმინდა ცვლილება საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებულ აქტივებსა და ვალდებულებებში არაფულადი ერთეულების შემდეგ		(42,784)	35,905	(40,156)	37,102
მიღებული პროცენტი		87,861	95,649	87,861	95,649
გადახდილი პროცენტი		(41,394)	(42,066)	(41,394)	(42,066)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,493)	(7,084)	(2,493)	(7,083)
საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(22,324)	75,435	(20,814)	75,824
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შექმნა		(2,944)	(2,167)	(2,944)	(2,167)
ძირითადი საშუალებებისა და საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		4,363	2,157	2,853	1,769
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების შესყიდვა		(130,651)	(72,700)	(130,651)	(72,700)
სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		101,139	80,710	101,139	80,710
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში)		(28,093)	8,000	(29,603)	7,612
გადახდილი დივიდენდები	22	-	(26,373)	-	(26,373)
გამოშვებული აქციები		-	26,373	-	26,373
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,648)	(711)	(1,648)	(711)
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		162,592	169,416	162,592	169,415
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(71,822)	(245,018)	(71,822)	(245,018)
სუბორდინირებული ვალეებიდან მიღებული შემოსავალი		-	-	-	-
სუბორდინირებული ვალეების დაფარვა		-	(43,229)	-	(43,229)
ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		89,122	(119,542)	89,122	(119,543)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		38,705	(36,107)	38,705	(36,107)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		170,472	200,203	170,472	200,203
საკალუტო კურსის ცვლილების გავლენა		22,703	6,376	22,703	6,376
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	231,880	170,472	231,880	170,472

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2021 წლის 6 მაისს.

ალექსი მატუა
გენერალური დირექტორი

ნანა ჩიკვაძე
მთავარი ბუღალტერი

5 - 80 გვერდებზე მოცემული განმარტებითი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) მოიცავს სს პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებას. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო საზოგადოებას და შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიას, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანა საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ 1999 წლის 4 იანვარს, რეგისტრაციის ნომრით: 204851197.

სს პროკრედიტ ბანკი არის განვითარებაზე ორიენტირებული ბანკი, რომელიც სპეციალიზებულია საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე. საზედამხედველო მიზნებისთვის, პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს 1999 წლის 13 მაისს გამოშვებული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით #233, ხოლო მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“).

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკი თავის კლიენტებს ემსახურება 4 ფილიალის, 1 მომსახურების პუნქტის და 7 თვითმომსახურების ზონის საშუალებით თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში და ზუგდიდში.

ბანკი ერთპიროვნულად ფლობს შვილობილ კომპანიას შპს პროკრედიტ ფროფერტის, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოძრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას იძენს აუქციონზე ბანკის იმ კლიენტებისგან, რომლებმაც ნაკისრი ვალდებულებები ვერ შეასრულეს.

ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „მშობელი კომპანია“). 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ წარმოდგენილი აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ მშობელი მშობელი კომპანიის მიმოქცევაში გაშვებული აქციების 5%-ზე მეტს:

	კაპიტალში მონაწილეობის წილის %, 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2020	2019
Zeitinger Invest GmbH	17	17
KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	13.2	13.2
DOEN ფონდი	12.5	12.5
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC)	10	10
TIAA-CREF -მასწავლებელთა დაზღვევის და ანუიტეტის ასოციაცია	8.6	8.6
სხვა	38.7	38.7
სულ	100	100

სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობენ განთავსებული აქციების 5%-ზე ნაკლებს. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავდათ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 31-ე შენიშვნაში.

2. ბიზნეს გარემო

ჯგუფის და ბანკის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე და ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის/ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფი და ბანკი აღრიცხავს მის წარმოებულ ინსტრუმენტებს (ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში) სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით და ინვესტიციას კაპიტალის აქციებში სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი კომპანიები არიან ინვესტირებული საწარმოები, მათ შორის, სტრუქტურირებული ერთეულები, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) აქვს ინვესტირებული საწარმოების საქმიანობის ისე წარმართვის უფლებამოსილება, რომ მნიშვნელოვნად იმოქმედოს მათ შემოსავლებზე; (ii) გააჩნია ინვესტირებული საწარმოდან ცვალებადი შემოსავლების მიღების უფლება; და (iii) აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ ინვესტირებულ საწარმოსთან მიმართებით მინიჭებული უფლებამოსილება გამოიყენოს თავისი შემოსავლების ოდენობაზე გავლენის მოხდენის მიზნით. მატერიალური უფლებების, მათ შორის, პოტენციური მატერიალური ხმის უფლებების არსებობა და მნიშვნელობა განიხილება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე. იმისათვის, რომ ესა თუ ის უფლება მატერიალური იყოს, უფლების მფლობელს პრაქტიკული უნარი უნდა ჰქონდეს, რომ ეს უფლება გამოიყენოს მაშინ, როდესაც საჭიროა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობის წარმართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღება. ჯგუფს ინვესტირებულ საწარმოზე უფლება შეიძლება იმ შემთხვევაშიც კი ჰქონდეს, თუ ის ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლებების უმრავლესობას არ ფლობს. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლებების რაოდენობას ხმის უფლებების სხვა მფლობელთა რაოდენობასთან და განაწილებასთან მიმართებით და ამ გზით ადგენს მას ინვესტირებულ საწარმოზე დე-ფაქტო უფლება აქვს თუ არა. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, მაგ., უფლებები, რომლებიც ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტური ცვლილებების განხორციელებას უკავშირდება ან რომლებიც მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში გამოიყენება, ხელს არ უშლის ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს კონტროლში. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის ჯგუფზე გადასვლის დღიდან, ხოლო დეკონსოლიდირებულად ითვლებიან კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

კომპანიათაშორისი გარიგებები, ჯგუფის კომპანიებს შორის ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული შემოსავალი აღმოიფხვრება; ასევე აღმოიფხვრება არარეალიზებული ზარალი, გარდა შემთხვევებისა როდესაც ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი საწარმო ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკასთან შესაბამის ერთგვაროვან საბუღალტრო პოლიტიკას იყენებს.

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ კონტროლირებულ ინვესტიციის ობიექტებს. ჯგუფი და ბანკი მის ინვესტიციის ობიექტს აკონტროლებს მაშინ როდესაც ის ექვემდებარება ან აქვს უფლება მიიღოს ცვალებადი ამონაგები მისი ჩართულობიდან ინვესტიციის ობიექტში და აქვს უნარი გავლენა იქონიოს აღნიშნულ ამონაგებზე ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტზე გავლენის საშუალებით. კერძოდ, ჯგუფი ახდენს იმ ინვესტიციის ობიექტების კონსოლიდაციას, რომლებსაც ის აკონტროლებს და ფაქტო გარემოებების საფუძველზე, იმ შემთხვევების ჩათვლით როდესაც სესხების ოპერაციების უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი დამცავი უფლებები ხდება არსებითი. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან, მისი დასრულების თარიღამდე.

ბანკი, მის ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს თვითღირებულებით და თანმიმდევრულად იყენებს ერთიდაიგივე სააღრიცხვო პოლიტიკებს ინვესტიციების თითოეული კატეგორიისთვის. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში ფასდება შესყიდვის ღირებულებას გამოკლებული გაუფასურების ზარალი.

ბანკი, ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში აღრიცხავს კონტროლის ფაქტიური დაწყების თარიღიდან მისი ფაქტიური შეწყვეტის თარიღამდე.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც აქტივის გაყიდვით მიიღება ან რომელიც გადახდილია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში ვალდებულების დასაფარად. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიური ბაზარი ისეთი ბაზარია, რომელზეც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული გარიგებები იმ სიხშირითა და მოცულობით ხორციელდება, რაც საკმარისია ფასის შესახებ ინფორმაციის უწყვეტი წესით მისაღებად. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასისა და სუბიექტის მფლობელობაში არსებული ოდენობის ნამრავლი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის აბსორბირებისთვის და ერთი გარიგების ფარგლებში პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების განხორციელებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, ფასდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რომელიმე ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასზე დაყრდნობით, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა ხანგრძლივი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) დასაფარად (კონკრეტული რისკის გათვალისწინებით) შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ კანონიერ კომერციულ გარიგებაში.

გარე ფასწარმოქმნის ინფორმაციის არმქონე კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის ისეთი შეფასების მეთოდები გამოიყენება, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან უკანასკნელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეებით: (i) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ შეფასებებს; (ii) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით

პირდაპირ (ანუ ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან წარმოებული) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს ითვალისწინებს, და (iii) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში, შეფასება მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს საჭიროებს).

გარიგების ხარჯები ის ზრდადი ხარჯებია, რომლებიც უშუალოდ ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას უკავშირდება. ზრდადი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაწევაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, გაყიდვების აგენტების სახით მოქმედი თანამშრომლებისთვის), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების ხარჯი არ მოიცავს სასესხო კაპიტალის ღირებულებას ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მარაგების შენახვის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, გამოკლებული ნებისმიერი ძირითადი თანხების დაფარვები, დამატებული დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი რეზერვები. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული გარიგების ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი სასესხო კაპიტალის ღირებულების ან დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, დარიცხული კუპონი და ამორტიზირებული დისკონტი ან პრემია (მათ შორის აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), არ არის ცალკე წარმოდგენილი და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან ფულადი შემოსულობების თანხებს (მომავალი საკრედიტო ზარალის გარდა), ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში, ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღისთვის, პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს ასახავს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც საბაზრო განაკვეთებზე მორგებული არ არის. მსგავსი პრემიების ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთლიანი მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება როგორც შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივები, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საკრედიტო რისკზეა მორგებული, ანუ გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადასახდელების, საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება

სავაჭრო მოთხოვნები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება როდესაც ჯგუფი და/ან ბანკი ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შემდენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლის დროსაც მიწოდება აუცილებელია მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვადებში („რეგულარული“ ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები), ვაჭრობის თარიღისთვის აღირიცხება. ეს არის თარიღი როდესაც ჯგუფი და ბანკი კისრულობენ ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ორგანიზაცია ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი და ბანკი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შეფასების შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის და ბანკის ბიზნესმოდელზე, რომელიც დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის გამოიყენება; და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნესმოდელი

ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი და ბანკი თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების შექმნის მიზნით - თუ რა არის ჯგუფის და ბანკის მიზანი: (i) აქტივებიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვით წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების შეგროვება („აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით“); ან თუ არცერთი ზემოაღნიშნული პუნქტი მოქმედებს, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც „სხვა“ ბიზნესმოდელის ნაწილი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ყველა იმ სათანადო მტკიცებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც გვიჩვენებს, თუ რა მეთოდებით მართავს ჯგუფი და ბანკი აქტივებს შეფასების თარიღისთვის არსებული პორტფელის გარკვეული მიზნის მისაღწევად. ჯგუფის და ბანკის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისას გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის მიზანს და შემადგენლობას, ასევე წარსულ გამოცდილებას იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა შესაბამისი აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება და როგორ ფასდება და იმართება რისკები. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელების განსაზღვრისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

იმ წილობრივი ინვესტიციის თავდაპირველი აღიარებისას, რომელიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, ჯგუფს/ბანკს შეუძლია შეუქცევად აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებები მის სხვა სრულ შემოსავალში აღიაროს. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე. ჯგუფი/ბანკი ირჩევს მსგავსი ერთეულები „ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში“ აღირიცხოს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

თუ ისეთი ბიზნესმოდელია შერჩეული, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, ჯგუფი და ბანკი განსაზღვრავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას ("SPPI"). ფინანსური აქტივები ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტებით მთლიანობაში განიხილება მაშინ, როდესაც დადგინდება, მათი ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. ამ შეფასებისას, ჯგუფი და ბანკი განიხილავს თუ რამდენად შეესაბამება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ანუ, პროცენტი მოიცავს მხოლოდ ანაზღაურებას საკრედიტო რისკისა, ფულის დროითი ღირებულების, გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკებს და ასევე მოგების მარჟას.

თუ სახელშეკრულებო პირობები იწვევს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დაქვემდებარებას ისეთ რისკებზე ან ცვალებადობაზე, რაც არ შეესაბამება საბაზისო სასესხო შეთანხმებას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის შეფასება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას ხდება და არ ექვემდებარება შემდგომში ხელშეორე შეფასებას. თავისი ფინანსური აქტივებისთვის მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდების შემოწმებისას ჯგუფის და ბანკის მიერ გამოყენებული კრიტიკულად მნიშვნელოვანი მსჯელობები იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც საწარმო მთლიანობაში ცვლის პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელს. რეკლასიფიკაციას სამომავლო შედეგების მოტანა შეუძლია და ხორციელდება ბიზნესმოდელის შეცვლიდან პირველივე საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - მსზ

ჯგუფი და ბანკი აფასებს, სამომავლო პერსპექტივაში, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზირებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის და სესხის გაცემის ვალდებულებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებიდან წარმოქმნილი რისკებისთვის. ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აფასებს და საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ასახავს: (i) მიუკერძოებელ და აღბათობებით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასებით; ii) ფულის დროით ღირებულებას; და iii) ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას წარსული მოვლენების, მიმდინარე პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმისაწვდომია ზედმეტი დანახარჯებისა ან ძალისხმევის გარეშე.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით. სესხის გაცემის ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცალკეული ანარიცხის აღიარება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ვალდებულების სახით ხდება. სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ამორტიზირებულ ღირებულებაში ცვლილებების აღიარება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით, ხდება მოგებაში ან ზარალში; ხოლო საბალანსო ღირებულებაში სხვა ცვლილებების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში, როგორც სხვა სრულ შემოსავალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებიდან მიღებული ამონაგები, ზარალების გამოკლებით.

ჯგუფი და ბანკი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, 1-ელ ეტაპზე კლასიფიცირდება. 1-ლი ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება ოდენობით, რომელიც ტოლია არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილის, რომელიც წარმოიქმნება მომდევნო 12 თვეში ან სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე პერიოდში (რომელიც უფრო მოკლეა) მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად („12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას გამოავლენს, აქტივი მე-2 ეტაპზე გადადის და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, ანუ სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვამდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით („არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). იხილეთ 28-ე შენიშვნა სადაც აღწერილია, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი და ბანკი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დადგომას. თუ ჯგუფი და ბანკი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული და ბანკისეული განმარტება იხილეთ 28-ე შენიშვნაში. შეძენილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ყოველთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. 28-ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

გამონაკლისის სახით, გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, მაგ.: საკრედიტო ხაზები და ოვერდრაფტები, რომლებიც შეიძლება სესხს და სესხის გაცემის ვალდებულების აუთვისებელ კომპონენტს შეიცავდეს, ჯგუფი და ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს იმ პერიოდზე აფასებს, რა პერიოდშიც ჯგუფი და ბანკი ექვემდებარებიან საკრედიტო რისკს, ანუ, ვიდრე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ შემცირდება საკრედიტო რისკის მართვის ღონისძიებების გატარებით, მაშინაც კი, თუ ეს პერიოდი გაგრძელდება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდზე მეტ ხანს. აღნიშნული ხდება რადგან დაფარვის და აუთვისებელი კრედიტის გაუქმების მოთხოვნის სახელშეკრულებო უნარი არ ზღუდავს საკრედიტო ზარალებზე დაქვემდებარებას მსგავსი სახელშეკრულებო შეტყობინების პერიოდით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ამოწურავენ ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნიან, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტის მოვლენას წარმოადგენს. ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ჩამოწერონ ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების ღონისძიებას იმ დროისთვის, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობენ, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი და ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც (a) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს გასდის ვადა, ან (b) ჯგუფმა და ბანკმა გადასცა ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე უფლებები ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული, (i) რომელიმე არსებითად ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება არის გადაცემული, ან (ii) როდესაც ჯგუფი და ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას და ჯგუფი და ბანკი არ ინარჩუნებს აქტივზე კონტროლს. კონტროლი ნარჩუნდება იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაქტს არ აქვს აქტივის არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი და ბაკი ხელახლა ათანხმებენ ან სხვაგვარად ცვლიან ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. ჯგუფი და ბანკი აფასებენ, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიცირება, შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით (სხვა ფაქტორებთან ერთად): ახალი სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ აქტივის რისკის პროფილზე; საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება; ვალუტის დენომინაციაში ცვლილება; ახალი უზრუნველყოფა ან კრედიტის გაზრდა, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე; ან მნიშვნელოვანი სესხის გაცემა, როდესაც მსესხებელი არ დგას ფინანსური სირთულეების წინაშე.

თუ შეცვლილი პირობები არსებითად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტენ, და აღიარებენ ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. ხელახლა შეთანხმების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად შემდგომი გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი. ჯგუფი და ბანკი ასევე აფასებს, თუ რამდენად პასუხობს ახალი სესხი თუ სავალო ინსტრუმენტი მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდის კრიტერიუმს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, არსებითად შეცვლილ აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის განსხვავების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევებისა როდესაც განსხვავება არსობრივად მესაკუთრებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ისეთ სიტუაციაში, როდესაც ხელახალი მოლაპარაკებები, კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით არის გამოწვეული, ჯგუფი და ბანკი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და სარგებელი ძირითადად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების ცვლილების შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, შეცვლილი აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და ცვლილება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი და ბანკი ხელახლა ანგარიშობს მთლიან საბალანსო ღირებულებას შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, შექმნილი ან შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და ცვლილების ამონაგებს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება წარმოებულებზე, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ.: მოკლე პოზიციები ფასიან ქაღალდებში), შემძენის მიერ აღიარებულ პირობით თანხაზე ბიზნეს კომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ბანკს და ჯგუფის თავდაპირველ კრედიტორებს შორის არსებითად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების ვადების და პირობების არსებითი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები არსებითად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები (მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით), სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ვალდებულებების ცვლილება, რომელიც ამოწურვით არ სრულდება, აღირიცხება როგორც შეფასების ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, ხოლო შესაბამისი ამონაგები ან ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებებში განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ უკავშირდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ერთდროულად.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

(a) სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება. ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(b) ტრანზაქციები და ნაშთები

სავალუტო ტრანზაქციების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი მსგავსი ტრანზაქციების განხორციელებისას და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი მუხლები კონვერტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული თარიღის დახურვის კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულების კონვერტაცია ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ღირებულებით შეფასებული არაფულადი მუხლები კონვერტირდება თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. თუმცა, შემდეგი ერთეულების კონვერტაციისას წარმოშობილი საკურსო სხვაობები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში:

- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციები (გარდა გაუფასურებაზე, რა შემთხვევაშიც საკურსო სხვაობები რომლებიც აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში კლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში).

საანგარიშგებო გაცვლითი კურსები და ფინანსური მდგომარეობის, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში გამოყენებული პერიოდის საშუალო გაცვლითი კურსები ჩამოთვლილია 28-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოადგენს ერთეულებს, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მისაღებ თანხებს, სავალდებულო რეზერვების გარდა, და ბანკთაშორის განთავსებებს და ბანკთაშორის მოთხოვნებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები“. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება, რადგან: (i) ისინი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად არის განკუთვნილი და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდები ან თანხის მიღებები წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გადაცემებს, ჯგუფის და ბანკის კონტრაქტების მიერ, ჯგუფში და ბანკში ფლობილ მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხული ან დაკრედიტებული ოდენობების ჩათვლით, მაგალითად სასესხო საპროცენტო შემოსავალი ან ძირი თანხა შეგროვებული კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დარიცხვით ან პროცენტის გადახდებით ან კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე დაკრედიტებული სესხების გაცემით, რომლებიც, კლიენტის თვალსაზრისით, ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს წარმოადგენს.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ)

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხება და მათი გამოყენება არ შეიძლება ჯგუფის და ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის. ამიტომ, ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ეს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები არ ითვლება ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკებში განთავსებულ თანხებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეს აღემატება. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ფულს კონტრაქტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, როდესაც: (i) მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და ეს ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს; და (ii) ისინი არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული. სხვა შემთხვევაში, მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს. ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როცა მათ ექნებათ სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის შენარჩუნებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება თვითღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით) შორის უმცირესით და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის და ბანკის განზრახვაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის საბალანსო ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. სამართლიანი ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი სავალო ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ინვესტიციების კლასიფიცირებას ახდენენ როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ისინი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ზრდადი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებაა და როდესაც ეს ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს, და თუ ისინი ნებაყოფლობით არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევენ რომ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი. თუ სავალო ფასიან ქაღალდს ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი, მაშინ ჯგუფი მიიჩნევენ, რომ საკრედიტო რისკი აქტივზე არსებითად არ გაზრდილა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ზარალის რეზერვებს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით. 1-ელი დონის დაქვემდებარებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე“ გადამრავლებით.

„დეფოლტის ალბათობის“ მიზნებისთვის, კონტრაქტებისთვის (ფინანსური ინსტიტუტები, სუვერენიტეტები) და ქვეყნებისთვის Moody-ის მიერ მოწოდებული სარეიტინგო ინფორმაცია გამოიყენება. რადგან ემპირიული დეფოლტ განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ყველა რეიტინგის კლასებისთვის, კლასებისთვის ემპირიული ინფორმაციის გარეშე ხდება დეფოლტის ალბათობების წრფივი ინტერპოლაცია შემდეგი ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთებიდან (განხილული კლასის მაღლა ან დაბლა არსებული). ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, Moody-ის მიერ გამოქვეყნებული, თითოეული ქვეყნის დონეზე „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ არის გამოყენებული.

ზარალის რეზერვის გამოთავისუფლება

საკრედიტო რისკის შემცირების შემთხვევაში, უკვე აღიარებული ზარალის რეზერვი შესაბამისად შემცირდება.

ჩამოწერები, აღდგენები და პირდაპირი ჩამოწერები

როდესაც სესხის ამოღება შეუძლებელია, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი ზარალის რეზერვის ხარჯზე. სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ყველა აუცილებელი პროცედურა შესრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება აღიარებულია მოგების ან ზარალის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში „სესხებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(დარიცხვა)“ კატეგორიაში. თუ სესხის ამოღება შეუძლებელია და ზარალის რეზერვები არ არის გამოყოფილი, მაშინ სესხის მთლიანი ოდენობა აღირიცხება როგორც პირდაპირ ჩამოწერილი.

არა-არსებითი მოდიფიკაცია

არა-არსებითი მოდიფიკაცია არის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას. გავლენის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ცვლილების ამონაგები ან ცვლილების ზარალი. ცვლილების ამონაგები ან ზარალი გამოითვლება როგორც თავდაპირველ მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის სხვაობა.

ძირითადი საშუალებები

ყველა ძირითადი საშუალება მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ამ ერთეულების შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში არის შეტანილი ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი (შესაბამისობის შემთხვევაში) მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის თვითღირებულების შეფასება საიმედოდ არის შესაძლებელი. ყველა სხვა შეკეთების/ტექნიკური მხარდაჭერის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, როცა მოხდა ამ ხარჯების გაწევა.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მიწა და მშენებარე აქტივები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში, შემდეგნაირად:

- შენობა-ნაგებობები 2-3%
- ავეჯი და მოწყობილობები 20-25%
- IT და სხვა აღჭურვილობა 20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გასხვისების შედეგად მიღებული ამონაგები და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით და აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის აფასების (ან ორივე) მიზნით. საინვესტიციო ქონება მოიცავს ქონებას, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, გარიგების ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს აქტივის ნაწილის გამოცვლასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, თუკი ეს დანახარჯები აქტივად აღიარების კრიტერიუმს აკმაყოფილებენ, მაგრამ არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მომსახურების და მიმდინარე შეკეთების დანახარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება მისი თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გაყიდვისთანავე (გასხვისებისთანავე) ან როცა მისი გამოყენების შეწყვეტისას ან გაყიდვის შედეგად მომავალი ეკონომიკური სარგებელის მიღება მოსალოდნელი აღარ არის. აქტივის აღიარების შეწყვეტით ან გასვლით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება იმ წლის მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარების შეწყვეტას ან გაყიდვას ჰქონდა ადგილი.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით. საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში: პროგრამული უზრუნველყოფის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნების არსებობაზე. არაფინანსური აქტივების აღდგენადი ღირებულება მათი სამართლიან ღირებულებასა (გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით) და გამოყენებით ღირებულებას შორის უდიდესს წარმოადგენს. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის აღდგენადი ღირებულება, რომელიც არ ახდენს ისეთი ფულადი ნაკადების გენერირებას, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან, განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის აღდგენად ღირებულებას.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალში, ხოლო მისი აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი ღირებულების გამოთვლებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამოქმნის თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ვრცელდება 2017 წლის 1 იანვრით დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე ყველა საწარმოს მიმართ, ფინანსური ინტიტუტების გარდა (როგორცაა ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი უნდა ამოქმედებულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. თუმცა, მთავრობამ ფინანსურ სექტორში დაბეგვრის ესტონური მოდელის ამოქმედება 2023 წლამდე გადადო.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამოქმნის მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი სხვაობებისთვის არის გამიზნული, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის და დაბეგვრის მიზნებისთვის გამოყენებული ოდენობებისთვის. შემდეგი სახის დროებითი სხვაობები არ წარმოიშვება: საგადასახადო მიზნებისათვის არა-გამოქვითვადი გუდვილის შემთხვევაში, აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარების შემთხვევაში, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ არც დასაბეგრ და არც სააღრიცხვო მოგებაზე, ასევე დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდებიან ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებში და მეკავშირე კომპანიებში, სადაც მშობელ კომპანიას შეუძლია გააკონტროლოს დროებითი სხვაობის აღდგენის ვადები და მოსალოდნელია, რომ დროებითი სხვაობა ახლო მომავალში არ აღდგება. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება 2023 წლის 1 იანვრამდე აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი სახით რეალიზაციას ან ანგარიშსწორებას, ანგარიშსწორების დროს მოქმედი ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი 2023 წლის 1 იანვრამდე, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივების გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის და მცირდება ისეთ დონემდე, როდესაც უკვე აღარ არის სავარაუდო, რომ დაკავშირებული საგადასახადო სარგებელი იქნება რეალიზებული.

ზემოთ აღნიშნული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომ საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს არ ექნებათ განსხვავებები აქტივების საგადასახადო საფუძვლებსა და საბალანსო ღირებულებებს შორის, შედეგად არ წარმოიშობა გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული გაწეული გარიგების ხარჯები. შემდგომში ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი სხვაობა შემოსავლებსა (გამოკლებული გარიგების ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, თუ:

- არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული მიმდინარე სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- და შესაძლებელია აღნიშნული თანხის საიმედოდ შეფასება.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით. ანარიცხები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება ერთ წელზე ადრე არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარდება როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საკრედიტო ვალდებულებები

ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანია კლიენტისთვის საჭირო ფულადი სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. გარანტიებსა და სარეზერვო აკრედიტივებს, რომლებიც შეუქცევადი გარანტიაა იმისა, რომ ჯგუფი და ბანკი გადახდებს განახორციელებენ კლიენტის მხრიდან მესამე მხარეების მიმართ ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, იგივე საკრედიტო რისკები გააჩნიათ, როგორც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები, რომლებიც კლიენტის სახელით ჯგუფის და ბანკის მიერ აღებულ წერილობით ვალდებულებებს წარმოადგენს, რომლითაც მესამე მხარეს უფლებამოსილება ენიჭება ჯგუფის და ბანკის მიმართ მოთხოვნები დააყენოს კონკრეტული პირობებით გათვალისწინებული თანხის ფარგლებში, უზრუნველყოფილია საქონლის იმ პარტიებით, რომელსაც ეს დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები უკავშირდება, ან ფულადი შენატანებით, და ამიტომ, ნაკლები რისკის მატარებლები არიან, ვიდრე პირდაპირი სესხები.

კრედიტის გაცემაზე ვალდებულებები მოიცავს იმ თანხების გამოუყენებელ ნაწილს, რომელიც დამტკიცდა სესხების, გარანტიებისა თუ აკრედიტივების სახით კრედიტის გასაცემად. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს, ჯგუფი და ბანკი პოტენციურად დგას გამოუყენებელი ვალდებულებების ეკვივალენტური ოდენობის ზარალის წარმოქმნის რისკის წინაშე, თუ ადგილი ექნება გამოუყენებელი თანხების გამოყენებას. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე ნაკლებია, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმრავლესობა დამოკიდებულია კლიენტების მხრიდან კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების გათვალისწინებაზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები აღირიცხება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში „საპროცენტო ხარჯის“ ფარგლებში.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. მზარდი ხარჯები პირდაპირ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოპციონების გამოშვებას და აღიარდება როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა რეგისტრირებულ სააქციო კაპიტალის თანხასა და ფაქტობრივად მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდები

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის საფუძველზე და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის ნაწილის სახით, ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის ხელშეკრულების საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, გარიგების ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი. ჯგუფს და ბანკს არ აქვს მოგებაში ან ზარალში ასახული სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებიდან საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება 2020 წლის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის მიხედვით.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიღებული საკომისიოები მოიცავს სესხის გაცემის საკომისიოებს, რომლებიც ორგანიზაციამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად, ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და გარიგების დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის და ბანკის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემულ სესხებზე მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი და ბანკი კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოეღოს ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი და ბანკი სასესხო ვალდებულებებს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებად არ მიიჩნევს.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ვრცელდება იმ ფინანსურ აქტივებზე, (i) რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი) და რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით; და (ii) რომლებიც შესყიდულია ან შექმნილია საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომელთა შემთხვევაშიც ამორტიზირებულ ღირებულებაზე საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული გარიგების დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და ესემეს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ გამოყენებულ იქნება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი და ბანკი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

როგორც მოიჯარე

ჯგუფი და ბანკი აღიარებენ აქტივის გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და ნებისმიერი ჩატარებული გაუმჯობესებების მოხსნის ხარჯები.

შემდგომ ხდება "აქტივის გამოყენების უფლებით" ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის დაწყების თარიღიდან იჯარის ვადის დასრულებამდე. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის/ბანკის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად დისკონტირების განაკვეთად გამოიყენება მოიჯარის ზღვრული სასესხო განაკვეთი.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასდება როდესაც იცვლება მომავალი საიჯარო გადახდები, ან როდესაც იცვლება იმის შეფასება, გამოიყენებს თუ არა ბანკი იჯარის გაგრძელების ან ვადამდე შეწყვეტის უფლებას. ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან ოდენობა აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ბანკი აქტივებს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებებს ასახავს ცალკე ერთეულის სახით მისი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

ბანკმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე. ბანკი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

4. შეფასებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

მსჯელობები

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ მსჯელობებში:

- **ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია:** იმ ბიზნესმოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც არის ფლობილი აქტივები და შეფასება იმისა წარმოადგენს თუ არა ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი თანხაზე დარიცხული პროცენტის გადახედვას.
- **ფინანსური აქტივების ცვლილება:** როდესაც ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები იცვლება (ანუ ხდება ხელახალი მოლაპარაკებები), ჯგუფი და ბანკი აფასებს არის თუ არა ცვლილება არსებითი და გამოიწვევს თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტას და ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებას. აღნიშნული შეფასება ძირითადად, ხარისხობრივ ფაქტორებზე არის დაფუძნებული, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაში არის აღწერილი და მოითხოვს არსებით მსჯელობას. კერძოდ, ჯგუფი და ბანკი იყენებენ მსჯელობას იმის გადაწყვეტისას უნდა იქნას თუ არა კრედიტით გაუფასურებული შეცვლილი სესხების აღიარება შეწყვეტილი და უნდა იყოს თუ არა ახალი აღიარებული სესხები აღიარებული როგორც კრედიტით გაუფასურებული მათი თავდაპირველი აღიარებისას. აღიარების შეწყვეტის შეფასება დამოკიდებულია იმაზე, იცვლება თუ არა რისკები და ანაზღაურება (ანუ მოსალოდნელი, და არა სახელშეკრულებო, ფულადი ნაკადების ცვალებადობა) მსგავსი ცვლილებების შედეგად. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ რისკები და ანაზღაურება არ იცვლება მსგავსი სესხების ცვლილების შედეგად და შესაბამისად ძირითად ყველა მსგავსი ცვლილებების შემთხვევებში, სესხების აღიარება არ შეწყვეტილა და ისინი არ ყოფილა რეკლასიფიცირებული კრედიტით გაუფასურებულის ეტაპს გარეთ.
- დადგენა კრიტერიუმებისა, რომლებიც გამოიყენება იმის დასადგენად არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ; მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

გაურკვევლობა დაშვებებსა და შეფასებებში

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების მნიშვნელოვანი რისკის წინაშე დგანან, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- იმ კრიტერიუმების დადგენა, რომლებიც განსაზღვრავს თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი ფინანსურ აქტივებზე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის შეტანის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გამოყენებული მოდელის შერჩევა და დამტკიცება - შენიშვნა 28(a);

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფსა და ბანკს ჯერ არ ჰქონდათ აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები);
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები);
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები.

6. ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ფულადი სახსრები და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული სალაროში	38,625	46,722
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,664	4,396
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში გახსნილი ანგარიშების გარდა	153,618	35,868
სებ-ში არსებული ნაშთების და ნოსტრო ანგარიშების ზარალის რეზერვები	(5)	(3)
სულ ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში	199,902	86,983

2020 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი "B" და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი "BB" დადებითი პროგნოზით (2019 წელს - მოკლევადიანი "B" და გრძელვადიანი "BB+").

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მიჩნეულ იქნა ნაღდ ფულად, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფულადი სახსრები და სებ-ში არსებული ნაშთები, წმინდა	199,902	86,983
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	31,978	83,489
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში	231,880	170,472

საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ზემოაღნიშნული ნაშთები არ მოიცავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გამოთვლილი უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავთ ერთი ბანკი (2019: ერთი ბანკი), რომლის ნაშთი აქარბებს კაპიტალის 10%-ს. ნაშთის მთლიანი ოდენობა 2020 წლისთვის იყო 139,129 ათასი ლარი (2019: 33,018 ათასი ლარი).

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 139,129 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი (ნოსტრო ანგარიშების და დეპოზიტების ჩათვლით) კაპიტალის 10 %-ს აჭარბებდა. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდათ 1 დაკავშირებული მხარის ბანკი, რომლის 34,904 ათასი ლარის ოდენობით ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აჭარბებდა.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს პირველი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	3,651	43,370
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	28,328	40,120
ზარალის რეზერვი ბანკებზე გაცემულ სესხებზე	(1)	(1)
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,978	83,489

* ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები, Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი	AA-	A-	BBB	BB-	B-	B+	B	სულ
არა ვადაგადაცილებული და არა გაუფასურებული								
31 დეკემბერი 2020	-	-	3,652	17,004		10,002	1,320	31,978
31 დეკემბერი 2019	28,646	14,324	479		500		39,540	83,489

ბანკების მიმართ არსებული მოთხოვნების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულებების სანახავად იხილეთ შენიშვნა 29. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

8. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ მოცემული ციფრები ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ, საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს წარმოადგენს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	16,993
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	32,256	4,924
სულ ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	51,465	21,917

არცერთი ინვესტიცია სავალო ფასიან ქაღალდებში არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი ანაწილებს მის საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს 1-ელი ეტაპის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2019 წლის 31 დეკემბერი: ეტაპი 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

9. ინვესტიციები

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

ინდივიდუალური

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში (ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული)

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში საანგარიშგებო თარიღებისთვის იყო შემდეგი:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2020 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2020 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)
შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	მფლობელობა 2019 წლის 31 დეკემბერს	ინვესტიცია 2019 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)
შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“	საქართველო	100.00%	6,100

შპს „პროკრედიტ ფროფერტი“ სრულად პროკრედიტ ბანკის მიერ ფლობილ შვილობილ კომპანიას წარმოადგენს, რომელიც დაარსდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, 2007 წლის 23 ივლისს. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა მოძრავი და უძრავი ქონების ფლობა და მართვა, რომლებიც შეძენილია ბანკის დეფოლტირებული კლიენტებისგან აუქციონების საშუალებით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შვილობილი კომპანიის წმინდა ქტივები შეადგენდა 10,335 ათას ლარს (2019: 9,443 ათასი ლარი).

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

წილობრივი ინვესტიციები მოიცავს წილებს შემდეგ კომპანიებში:

'000 ლარი	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2020 წლის 31 დეკემბერს	კაპიტალში მონაწილეობის წილი	2019 წლის 31 დეკემბერს
სს კრედიტინფო საქართველო	21.08%	95	21.08%	95
სს საქართველოს გაერთიანებული				
საკლირინგო ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.73%	50	4.73%	50
S.W.I.F.T.SCRIL	0.12%	35	0.12%	35
სულ		234		234

ბანკს არ აქვს არსებითი გავლენა სს კრედიტინფო საქართველოზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი			მთლიანი პორტფელის წილი
	ბრუტო ოდენობა	გაუფასურებისთვის	წმინდა ოდენობა	
2020 წლის 31 დეკემბერს				
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	25,994	(1,130)	24,864	1.84%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	166,833	(4,293)	162,540	12.00%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	250,865	(1,954)	248,911	18.37%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	443,692	(7,377)	436,315	32.20%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,707	(46)	3,661	0.27%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	19,649	(552)	19,097	1.41%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,404	(205)	18,199	1.34%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	41,760	(803)	40,957	3.02%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,671	(650)	11,021	0.81%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	77,439	(3,875)	73,564	5.43%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	126,254	(2,763)	123,491	9.11%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	215,364	(7,288)	208,076	15.36%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,977	(40)	2,937	0.22%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	17,939	(131)	17,808	1.31%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	25,081	(173)	24,908	1.84%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	45,997	(344)	45,653	3.37%
სხვა ეკონომიკური საქმიანობა				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	27,522	(805)	26,717	1.97%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	147,389	(8,013)	139,376	10.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	352,306	(9,136)	343,170	25.33%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	527,217	(17,954)	509,263	37.59%
სულ ბიზნეს სესხები	1,274,030	(33,766)	1,240,264	91.54%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	31,926	(1,096)	30,830	2.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	79,100	(2,720)	76,380	5.64%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	3,441	(70)	3,371	0.25%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	114,467	(3,886)	110,581	8.16%
საინვესტიციო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,390	(89)	3,301	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	732	(44)	688	0.05%
სულ საინვესტიციო სესხები	4,122	(133)	3,989	0.29%
სხვა სესხები	93	(4)	89	0.01%
სულ კერძო სესხები	118,682	(4,023)	114,659	8.46%
სულ	1,392,712	(37,789)	1,354,923	100.00%

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი ოდენობები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გარდა)	მოსალოდნელი საკრედიტო			მთლიანი პორტფელის წილი
	ბრუტო ოდენობა	ზარალის რეზერვი გაუფასურებისთვის	წმინდა ოდენობა	
2019 წლის 31 დეკემბერს				
საბითუმო და სავაჭრო სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	24,050	(1,235)	22,815	2.13%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	136,278	(2,499)	133,779	12.50%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	181,180	(1,471)	179,709	16.79%
სულ საბითუმო და სავაჭრო სესხები	341,508	(5,205)	336,303	31.43%
სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	3,020	(35)	2,985	0.28%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	16,944	(463)	16,481	1.54%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	18,629	(120)	18,509	1.73%
სულ სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის და მეთევზეობის განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	38,593	(618)	37,975	3.55%
წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	11,220	(370)	10,850	1.01%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	60,433	(2,694)	57,739	5.40%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	81,338	(1,411)	79,927	7.47%
სულ წარმოების განვითარების მიზნით გაცემული სესხები	152,991	(4,475)	148,516	13.88%
ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2,769	(217)	2,552	0.24%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	12,047	(159)	11,888	1.11%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	7,186	(31)	7,155	0.67%
სულ ტრანსპორტირებასა და შენახვაზე გაცემული სესხები	22,002	(407)	21,595	2.02%
სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	26,493	(571)	25,922	2.42%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	132,138	(4,586)	127,552	11.92%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	272,475	(4,472)	268,003	25.04%
სულ სხვა ეკონომიკურ საქმიანობაზე გაცემული სესხები	431,106	(9,629)	421,477	39.39%
სულ ბიზნეს სესხები	986,200	(20,334)	965,866	90.26%
საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები				
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	33,385	(774)	32,611	3.05%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	67,980	(2,337)	65,643	6.13%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	2,432	(17)	2,415	0.23%
სულ საბინაო მშენებლობაზე გაცემული სესხები	103,797	(3,128)	100,669	9.41%
საინვესტიციო სესხები				
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 აშშ დოლარამდე	3,203	(91)	3,112	0.29%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	351	(2)	349	0.03%
სულ საინვესტიციო სესხები	3,554	(93)	3,461	0.32%
სხვა სესხები	129	(5)	124	0.01%
სულ კერძო სესხები	107,480	(3,226)	104,254	9.74%
სულ	1,093,680	(23,560)	1,070,120	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისსა და ბოლოს შორის, ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიან (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში შესული ცვლილებები.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შემენილი ან	სულ
				შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2020 წლის 1 იანვრისთვის	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	380,500	-	-	460	380,960
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	(466)	1,768	(250)	-	1,052
აღირების შეწყვეტა	(133,638)	-	(1,840)	-	(135,478)
ჩამოწერა	-	-	(3,493)	-	(3,493)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში დაფარვები	5,684	1,530	1,298	436	8,948
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(111,367)	(5,062)	(3,287)	-	(119,716)
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(132,667)	132,667	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(1,593)	-	1,593	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	96,752	(96,752)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(16,557)	16,557	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	4,074	(4,074)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	32	-	(32)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	145,721	16,601	4,437	-	166,759
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,274,576	74,702	41,401	2,033	1,392,712
2020 წლის 31 დეკემბრისთვის					

'000 ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	შემენილი ან	სულ
				შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები	
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა					
2019 წლის 1 იანვრისთვის	997,060	23,986	28,768	-	1,049,814
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	439,790	-	-	1,148	440,938
ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება	157	(33)	54	-	178
აღირების შეწყვეტა	(212,202)	(4,013)	(10,991)	-	(227,206)
ჩამოწერა	-	-	(9,492)	-	(9,492)
ცვლილებები პროცენტის დარიცხვაში დაფარვები	1,681	272	975	29	2,957
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	(199,892)	(6,870)	(4,303)	(42)	(211,107)
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(54,269)	54,269	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	(10,398)	-	10,398	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	17,708	(17,708)	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	(15,926)	15,926	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	1,156	(1,156)	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	67	-	(67)	-	-
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	45,916	1,300	380	2	47,598
მთლიანი დაუფარავი ოდენობა	1,025,618	36,433	30,492	1,137	1,093,680
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის					

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის განმავლობაში ადრე ჩამოწერილი ოდენობებიდან ამოღებული სესხების მთლიანი ოდენობა იყო 6,441 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი).

სესხების შემდგომი ანალიზი დეტალურად წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

	(შემნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)				სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3		
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(2,375)	-	-	-	(2,375)
ადიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	464	784	2561	-	3,809
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	1,189	(1,189)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	28	-	(28)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1,469)	1,469	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	904	(904)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(64)	64	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(3,925)	(2,730)	(7,039)	(417)	(14,111)
PD/LGD/EaD შემცირება	3,443	1,606	3,939	-	8,988
რეზერვის გამოყენება	-	-	3,493	-	3,493
ზრდა ცვლილების შედეგად ადიარების შეწყვეტის გარეშე	(432)	(3,187)	(6,521)	-	(10,140)
შემცირება ცვლილების შედეგად ადიარების შეწყვეტის გარეშე	347	-	-	-	347
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(1,073)	(545)	(2,622)	-	(4,240)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(10,123)	(4,519)	(22,633)	(514)	(37,789)

	(შემნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები)				სულ
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3		
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	(8,683)	(2,690)	(15,183)	-	(26,556)
ახალი შექმნილი ფინანსური აქტივები	(3,732)	-	-	-	(3,732)
ადიარების შეწყვეტით გამოწვეული გათავისუფლება	2,208	1,676	6,362	-	10,246
1-ლი ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	455	(455)	-	-	-
1-ლი ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	76	-	(76)	-	-
მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(177)	177	-	-	-
მე-2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე გადასვლა	-	2,060	(2,060)	-	-
მე-3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე გადასვლა	-	(175)	175	-	-
მე-3 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე გადასვლა	(1)	-	1	-	-
PD/LGD/EaD ზრდა	(1,637)	(6,358)	(15,128)	(97)	(23,220)
PD/LGD/EaD შემცირება	5,462	5,022	3,653	-	14,137
რეზერვის გამოყენება	-	-	9,492	-	9,492
ზრდა ცვლილების შედეგად ადიარების შეწყვეტის გარეშე	(51)	(455)	(2,013)	-	(2,519)
შემცირება ცვლილების შედეგად ადიარების შეწყვეტის გარეშე	66	49	13	-	128
სავალუტო და სხვა ცვლილებები	(305)	(418)	(813)	-	(1,536)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(6,319)	(1,567)	(15,577)	(97)	(23,560)

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჩამოწერილი სესხების აღდგენის ოდენობამ 2020 წლისთვის შეადგინა 6,440 ათასი ლარი (2019: 7,690 ათასი ლარი)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა	წარმოება	ტრანსპორტირება და შენახვა	სხვა ეკონომიკური საქმიანობა	საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	427,102	38,593	187,745	45,914	453,797	105,911	3,679	90	1,262,831
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	1,640	-	8,079	-	633	1,370	20	-	11,742
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	428,742	38,593	195,824	45,914	454,430	107,281	3,699	90	1,274,573
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	5,584	2,142	5,930	83	51,107	3,602	243	-	68,691
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	-	582	1,169	-	2,464	-	-	-	4,215
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	531	-	-	-	789	397	79	-	1,796
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	6,115	2,724	7,099	83	54,360	3,999	322	-	74,702
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	4,462	60	7,647	-	4,199	1,131	98	3	17,600
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	185	-	248	-	152	88	-	-	673
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	161	-	405	-	75	-	-	-	641
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	3,568	377	4,141	-	12,434	1,968	3	-	22,491
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	8,376	437	12,441	-	16,860	3,187	101	3	41,405

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	სოფლის მეურნეობა,		წარმოება	სხვა		საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სატყეო და მეთევზეობა		ტრანსპორტირება და შენახვა	ეკონომიკური საქმიანობა				
შემნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები									
დავალიანება არ არის	416	6	-	-	-	-	-	-	422
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	44	-	-	-	1,567	-	-	-	1,611
სულ შემნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები	460	6	-	-	1,567	-	-	-	2,033
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(7,377)	(803)	(7,288)	(344)	(17,954)	(3,886)	(133)	(4)	(37,789)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	436,315	40,957	208,076	45,653	509,263	110,581	3,989	89	1,354,923

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაუფარავი სესხების ანალიზი მათი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

'000 ლარი	სოფლის მეურნეობა,		წარმოება	სხვა		საბინაო მშენებლობა	ინვესტიცია	სხვა	სულ
	საბითუმო და საცალო ვაჭრობა	სატყეო და მეთევზეობა		ტრანსპორტირება და შენახვა	ეკონომიკური საქმიანობა				
ეტაპი 1									
დავალიანება არ არის	323,801	37,026	136,536	21,073	402,362	98,004	3,299	122	1,022,223
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	63	48	591	465	1,702	521	4	1	3,395
სულ 1-ელი ეტაპის სესხები	323,864	37,074	137,127	21,538	404,064	98,525	3,303	123	1,025,618
ეტაპი 2									
დავალიანება არ არის	10,390	1,105	6,564	39	11,721	1,119	41	0	30,979
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	938	-	344	-	664	-	110	-	2,056
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	199	-	1,487	-	1,019	676	16	1	3,398
სულ 2-ე ეტაპის სესხები	11,527	1,105	8,395	39	13,404	1,795	167	1	36,433
ეტაპი 3									
დავალიანება არ არის	1,883	52	5,137	-	1,430	907	24	4	9,437
- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	254	-	139	17	-	544	-	-	954
- 31 -დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	1,844	-	-	224	3,235	822	-	-	6,125
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	2,135	360	2,193	184	7,837	1,204	62	1	13,976
სულ 3-ე ეტაპის სესხები	6,116	412	7,469	425	12,502	3,477	86	5	30,492

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	საბითუმო	სოფლის	წარმოება	ტრანსპორტირება	სხვა	საბინაო	ინვესტიცია	სხვა	სულ
	და საცალო	მეურნეობა,							
	ვაჭრობა	სატყეო მეურნეობა და მეთევზეობა		და შენახვა	ეკონომიკური საქმიანობები	მშენებლობა			
შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივები									
დავალიანება არ არის	-	2	-	-	-	-	-	-	2
- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	1,135	-	-	-	1,135
სულ შექმნილი ან შეძენილი კრედიტით გაუფასურებული სესხები	-	2	-	-	1,135	-	-	-	1,137
გამოკლებული გაუფასურების ანარიცხები	(5,205)	(618)	(4,475)	(407)	(9,628)	(3,128)	(95)	(4)	(23,560)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	336,302	37,975	148,516	21,595	421,477	100,669	3,461	125	1,070,120

90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები კლასიფიცირდება როგორც გაუფასურებული სესხები. 30 დღეზე ნაკლები ან 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები არა-გაუფასურებულ სესხებად ითვლება.

ზემოთ მოყვანილი მოცულობის კატეგორიები დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს ეხება.

COVID-19-ის გავლენა

გლობალურმა COVID-19 პანდემიამ, რომლის წინაშეც დგას მსოფლიო 2020 წელს, მსოფლიო ეკონომიკას რეცესიისკენ უბიძგა. გარე შოკებმა ასევე ჩააყენეს ფინანსური სექტორი სტრესულ მდგომარეობაში.

ქვეყნების უმრავლესობის მსგავსად, საქართველოს ეკონომიკა ასევე დგას პანდემიით გამოწვეული პრობლემების წინაშე. ზეწოლა ძირითად ეკონომიკურ სექტორებზე კვლავ გრძელდება და ჯერჯერობით უცნობია კრიზისის მასშტაბი ან შესაძლო ხანგრძლივობა.

ლოქდაუნისა და მოწყვლადი სექტორების მაჩვენებლების მკვეთრი შემცირების გამო, ფინანსური რისკების, განსაკუთრებით საკრედიტო რისკების, მკვეთრი ზრდა თითქმის გარდაუვალია.

ანალიზის ძირითადი დაშვება არის ის, რომ ეკონომიკის ვარდნა პირდაპირ გავლენას იქონიებს მსესხებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც თავის მხრივ გავლენას მოახდენს სასესხო პორტფელის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. თუმცა, ბანკი, მისი პორტფელის სტრუქტურის გამო, აღნიშნულ სიტუაციას მომზადებული შეხვდა. ბანკის საკრედიტო რისკი ძირითადად საშუალო ზომის ბიზნეს საქმიანობებს უკავშირდება, ხოლო სასტუმროების სექტორთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი საკმაოდ მცირეა. ბანკი ინარჩუნებს სტაბილურ ფინანსურ მაჩვენებლებს და აკმაყოფილებს ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნას. 2020 წლის განმავლობაში, COVID-19 პანდემიის შედეგად, ბანკმა ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვასთან დაკავშირებით მომხმარებლებს მორატორიუმი და რესტრუქტურისაგან ვარიანტები შესთავაზა. პანდემიის პირველ ტალღაზე რეაგირების შედეგად, ბანკმა უზრუნველყო მორატორიუმი სასესხო პორტფელისთვის, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 397 მილიონი ლარი, 41 მილიონი ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაგან ჩათვლით. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ზემოაღნიშნული ოდენობიდან პორტფელის მთლიანი საბალანსო ღირებულების ნარჩენი ოდენობა მორატორიუმის ფარგლებში არის 74 მილიონი ლარი, 28 მილიონის ლარის ოდენობით რესტრუქტურისაგან ჩავლით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პორტფელის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთის მთლიანი ოდენობა, რომელიც მორატორიუმის ფარგლებში რჩება (რესტრუქტურისაგან ჩათვლით) 3.3 მილიონ ლარს შეადგენს.

2020 წლის განმავლობაში ბანკი აგრძელებდა მუშაობას ჩვეულ რეჟიმში და პანდემიას შეფერხებები არ გამოუწვევია. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება სიტუაციის განვითარებას მსოფლიოსა და საქართველოს ბაზრებზე, უარყოფითი გავლენის მაქსიმალურად შემცირების და მსგავსი მოვლენებისა და გარემოებების გავლენის შემსუბუქების მიზნით. ბანკმა ჩაატარა სტრეს-ტესტი და ყოველდღიურად აკონტროლებს ლიკვიდურობას, ლიკვიდურობის რისკის საოპერაციო და სტრატეგიული მართვის ფარგლებში, რათა უზრუნველყოს წინდახედულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობა, ლიკვიდური აქტივების ფაქტობრივი ოდენობის მათ მოთხოვნილ დონესთან შესაბამისობა და ასევე, გრძელვადიანი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება.

ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები სესხის გაუფასურების რეზერვის შეფასებისთვის

ჯგუფის და ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);

10%-იან ზრდას/შემცირებას აღნიშნულ შეფასებებში შეიძლება, 3,779 ათას ლარიანი გავლენა ჰქონდეს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2020 წლისთვის. (2019: 2,356 ათასი ლარი);

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მე-3 ეტაპის სესხებისთვის, რომლებიც ინდივიდუალურად ფასდება, ითვალისწინებს მხოლოდ ფულადი ნაკადების ამოღებას გიროდან.

გირაო

კლიენტის ზიგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას და ჯგუფი და ბანკი როგორც წესი ითხოვენ მსესხებლებისგან გირაოს უზრუნველყოფას.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, გირაოს სამართლიანი ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით და არ ყოფილა კორექტირებული საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ ცვლილებებზე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე გირაოს ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი და ბანკი არ ახორციელებს გირაოს ხელახალ შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების უზრუნველყოფების შესახებ, უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი 2020 წლის 31 დეკემბერს	უძრავი ქონება	ფინანსური გარანტიები*	ნაღდი ფულით			უზრუნველყოფის		სულ
			უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე		
საბითუმო და სავაჭრო	367,848	34,193	-	7,952	25,508		814	436,315
სოფლის მეურნეობა, სატყეო								
მეურნეობა და მეთევზეობა	38,857	1,431	-	355	39		275	40,956
წარმოება	165,739	10,875	276	20,898	9,534		754	208,075
ტრანსპორტირება და შენახვა	28,199	2,518	-	13,099	430		1,407	45,652
სხვა ეკონომიკური								
საქმიანობა	479,130	7,704	562	21,867	-		-	509,267
საბინაო მშენებლობა	110,368	-	133	80	-		-	110,581
საინვესტიციო სესხები	1,323	-	560	-	5		2,101	3,989
სხვა	-	-	-	-	-		89	89
სულ	1,191,464	56,721	1,531	64,251	35,516		5,436	1,354,923

'000 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბერს	უძრავი ქონება	ფინანსური გარანტიები*	ნაღდი ფულით			უზრუნველყოფის		სულ
			უზრუნველყოფა	სხვა	გარანტი	გარეშე		
საბითუმო და სავაჭრო	312,099	10,273	332	8,268	4,342		989	336,303
სოფლის მეურნეობა, სატყეო								
მეურნეობა და მეთევზეობა	34,657	880	724	704	150		861	37,976
წარმოება	118,133	9,480	911	17,253	2,599		141	148,517
ტრანსპორტირება და შენახვა	17,055	459	-	3,827	151		103	21,595
სხვა ეკონომიკური								
საქმიანობა	392,846	6,848	828	12,841	7,066		1,048	421,477
საბინაო მშენებლობა	100,604	-	65	-	-		-	100,669
საინვესტიციო სესხები	1,500	-	576	-	154		1,229	3,459
სხვა	1	-	-	-	-		123	124
სულ	976,895	27,940	3,436	42,893	14,462		4,494	1,070,120

* საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, „სხვა“ უზრუნველყოფა მოიცავს შემდეგს: წილები კომპანიებში, მოძრავი ქონება (სატრანსპორტო საშუალებები, აღჭურვილობა), საყოფაცხოვრებო საქონელი, პირუტყვი, მარაგები, მოთხოვნები.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას და მოიცავს უზრუნველყოფას (უმეტესწილად უძრავ ქონებას) მესამე ეტაპის სესხებისთვის, რომელიც აჭარბებს მესამე ეტაპის სესხების საბალანსო ღირებულებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

თუ სესხი მრავალი სხვადასხვა სახეობის გირაოთი არის უზრუნველყოფილი, გირაო უნდა გათვალისწინებულ იქნას შემდეგი თანმიმდევრობით: ფულადი გირაო, ფინანსური გარანტიები, უძრავი ქონება და ბოლოს, მოძრავი გირაო.

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიან ღირებულებაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 29. საკრედიტო რისკის მართვაზე დამატებითი ინფორმაციისთვის და კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი იხილეთ შენიშვნაში 28.

11. საინვესტიციო ქონება

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	8,592	9,875
შესყიდვები	1,596	1,004
გასხვისება	(1,586)	(2,168)
წლის ცვეთა	(164)	(179)
ცვეთის გასხვისება	77	60
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592
სულ შესყიდვის ხარჯები	9,703	9,693
დაგროვილი ცვეთა	(1,188)	(1,101)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	8,515	8,592

2020 წელს საოპერაციო იჯარების ფარგლებში საიჯარო შემოსავალი იყო 1,308 ათასი ლარი (2019 წელს: 1,238 ათასი ლარი).

ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	5,247	5,401
შესყიდვები	301	-
წლის ცვეთა	(153)	(154)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247
სულ შესყიდვის ხარჯები	6,582	6,281
დაგროვილი ცვეთა	(1,187)	(1,034)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	5,395	5,247

ხელმძღვანელობის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული. სამართლიანი ღირებულების შეფასება განეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს, საშემფასებლო მეთოდში გამოყენებული მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების გამო. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა უკანასკნელი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების და მსგავსი ქონების გამოცხადებული მოთხოვნის ფასების საფუძველზე. გაყიდვების შედარების მიდგომისთვის გამოყენებული ძირითადი არადაკვირვებადი მონაცემი არის ანალოგიური ქონების ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. კორექტირებები ვრცელდება დაკვირვებად ფასებზე განსახილველ აქტივებსა და ანალოგებს შორის სხვაობის საფუძველზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

12. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	544	1,287
შესყიდვები	869	600
გასხვისება	-	(5,904)
ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(632)	(563)
ამორტიზაციის გასხვისება	-	5,124
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544
სულ შესყიდვის ხარჯები 31 დეკემბერს	5,441	4,572
დაგროვილი ამორტიზაცია 31 დეკემბერს	(4,660)	(4,028)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	781	544

2019 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა და ბანკმა ჩამოწერეს 5,904 ათასი ლარის ოდენობით გამოუყენებელი „Microsoft“-ის ლიცენზიები.

13. ძირითადი საშუალებები

ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	მიწა და შენობები, მშენებარე აქტივები	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 1 იანვარს	44,433	11,158	55,591
შესყიდვები	280	1,446	1,726
გასხვისება - თვითღირებულებით	(2,245)	(1,916)	(4,161)
წლის ცვეთა	(1,116)	(3,330)	(4,446)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	385	1,903	2,288
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 31 დეკემბერს	41,737	9,261	50,998
სულ შესყიდვის ხარჯები	49,962	31,211	81,173
დაგროვილი ცვეთა	(8,225)	(21,950)	(30,175)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 1 იანვარს	41,737	9,261	50,998
შესყიდვები	108	1,967	2,075
გასხვისება - თვითღირებულებით	(1,969)	(391)	(2,360)
წლის ცვეთა	(1,038)	(3,135)	(4,173)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	954	381	1,335
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875
სულ შესყიდვის ხარჯები	48,101	32,787	80,888
დაგროვილი ცვეთა	(8,309)	(24,704)	(33,013)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერს	39,792	8,083	47,875

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

14. აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

აქტივები გამოყენების უფლებით

'000 ლარი	2020	2019
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	2,871	1,778
შესყიდვები	217	1,940
გასხვისება	(1,224)	(329)
წლის ცვეთა	(669)	(650)
გასხვისება - დაგროვილი ცვეთა	756	132
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,951	2,871

15. სხვა აქტივები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	971	3,914
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	166	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	4,518
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,783	2,134
მარაგები და სხვა	380	374
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,599	4,003
სულ	6,256	8,521

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საკრედიტო ბარათებისა და ონლაინ გადახდის სისტემის მქონე კომპანიებიდან და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	851	3,730
უზრუნველყოფის დეპოზიტი	593	514
სხვა	167	138
ზარალის რეზერვი დებიტორული დავალიანებისთვის	(73)	(48)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	1,538	4,334
<i>გრძელვადიანი</i>		
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, ანარიცხის გამოკლებით	963	892
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	473	476
სხვა	-	127
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებისთვის	2,644	2,000
მარაგები და სხვა	378	372
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	4,458	3,867
სულ	5,996	8,201

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი „სხვა ფინანსურ აქტივებს“ 1-ლი ეტაპის ფარგლებში ანაწილებს, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 31 იანვარი: ეტაპი 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წლის ბოლოსთვის იხილეთ ზემოთ მოცემულ ცხრილში.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 29-ე შენიშვნაში, ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე იხილეთ შენიშვნაში 31.

16. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოიცავს ბანკთაშორის ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროკრედიტ ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	54,594	69,801
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	1,123	606
სულ	55,717	70,407

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 29. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

17. კლიენტების ანგარიშები

კლიენტების ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაზრებსა და ვადიან ანაზრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	300,628	224,775
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	213,119	168,376
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,314
- ფიზიკური პირები	197,093	158,694
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	226	4,056
სულ	977,404	767,297

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიმდინარე ანგარიშები	306,210	228,864
- ფიზიკური პირები	87,509	56,399
- იურიდიული პირები	218,701	172,465
შემნახველი ანგარიშები	354,934	249,313
- ფიზიკური პირები	197,093	158,693
- იურიდიული პირები	157,841	90,620
ვადიანი ანაზრები	321,616	289,152
- ფიზიკური პირები	227,539	234,817
- იურიდიული პირები	94,077	54,335
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	225	4,056
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი და ბანკი მოიცავდა 226 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 4,056 ათასი ლარი) მომლოდინე კლიენტის გადაცემებს „სხვა ვალდებულებებში კლიენტების მიმართ“.

კატეგორია „იურიდიული პირები“ მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	307,116	222,703
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,574
სულ	977,404	767,297

ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფიზიკური პირები	512,141	449,909
ვაჭრობა და მომსახურება	312,697	226,792
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	50,799	29,809
მშენებლობა	35,790	25,144
წარმოება	26,350	14,281
მთავრობა	22,456	-
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	15,260	12,045
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	3,083	832
სხვა	4,409	12,573
სულ	982,985	771,385

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს ჰყავდა 134 კლიენტი (2019 წელს: 91 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1,000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 435,341 ათას ლარს (2019 წელს: 263,390 ათასი ლარი) ან კლიენტთა მთლიანი საბანკო ანგარიშების 44%-ს (2019 წელს: 34%).

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ანაზრები 1,531 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 3,436 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი დეპოზიტები 4,258 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წელს: 5,691 ათასი ლარი). იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 31-ე შენიშვნაში. კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

18. სხვა ნასესხები სახსრები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის და ბანკისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ წარმოდგენილია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი

ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	2026 წლის დეკემბერი	2,198	2,044
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2023 წლის მარტი	20,371	24,831
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის აპრილი	17,225	19,281
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის ივლისი	13,410	17,513
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის ოქტომბერი	17,355	16,999
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2024 წლის თებერვალი	4,227	4,732
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2022 წლის აპრილი	2,639	3,829
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2022 წლის აგვისტო	7,114	9,291
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2027 წლის აპრილი	50,505	-
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის აგვისტო	60,303	-
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის მაისი	63,370	50,336
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	-	14,539
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2024 წლის აპრილი	18,238	14,538
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2027 წლის აგვისტო	-	14,533
პროკრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2021 წლის ივნისი	6,594	11,489
პროკრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2027 წლის აგვისტო	34,727	-
პროკრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის აპრილი	17,946	-
სულ ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით		336,222	218,488
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2024 წლის თებერვალი	57,481	49,791
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	2023 წლის სექტემბერი	26,409	30,813
GREEN FOR GROWTH FUND, SOUTHEAST EUROPE S.A., SICAV-SIF(GGF)	2025 წლის დეკემბერი	40,383	-
პროკრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	2024 წლის ივლისი	36,590	29,183
ევროპის საბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	2021 წლის აგვისტო	3,530	6,162
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2026 წლის იანვარი	42,384	37,242
Oesterreichische Entwicklungsbank AG(OEeB)	2024 წლის თებერვალი	39,859	35,028
სულ ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით		246,636	188,219
სულ ვალდებულებები		582,858	406,707

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადების ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, საბალანსო ღირებულებების საფუძველზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	70,010	448,838	64,010	582,858

2019 წლის 31 დეკემბერს ('000 ლარი)	1 წელზე ნაკლები	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ნასესხები სახსრები	43,338	311,329	52,040	406,707

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31. არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები წარმოდგენილია შენიშვნაში 28.

19. სხვა ვალდებულებები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კრედიტორული დავალიანება	538	963
სხვა	465	182
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	1,145
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან		
მიღებული გადავადებული საკომისიოები	459	294
სულ სხვა ვალდებულებები	1,462	1,439

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში.

შენიშვნა ინდივიდუალური სხვა ვალდებულებებისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია სხვა ვალდებულებების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის.

20. მოგების გადასახადები

ქართული კომპანიების მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთი არის 15%-ი. მოგების გადასახადის ხარჯები აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში და მოიცავს შემდეგს:

კონსოლიდირებული

'000 ლარი	2020	2019
მიმდინარე გადასახადის დარიცხვა	27	3,756
გადავადებული გადასახადის დარიცხვა	1,035	965
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი საგადასახადო დარიცხვები:

'000 ლარი	2020	2019
მოგება დაბეგრამდე	29,797	33,136
თეორიული გადასახადის დარიცხვა ნორმატიული 15%-იანი განაკვეთით	4,470	4,970
იმ ერთეულების საგადასახადო გავლენა რომლებიც არ არის გამოქვითვადი:		
– ხარჯები / (შემოსავალი) რომლებიც არ ექვემდებარება გამოქვითვას საგადასახადო მიზნებისათვის/ საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	(3,408)	(249)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლის განმავლობაში	1,062	4,721

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

დროებით სხვაობებში მოძრაობის საგადასახადო გავლენა დეტალურად არის წარმოდგენილი ქვემოთ და აღრიცხულია 15%-იანი განაკვეთით (2019 წელს: 15%):

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2020	დარიცხული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2019	დაკრედიტებული მოგებაში ან ზარალში	1 იანვარი 2019 წელი
გადავადებული გადასახადი:					
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო ზარალის რეზერვზე	2,637	1,202	1,435	655	780
სხვა დროებით სხვაობებზე	2	(167)	169	310	(141)
სულ გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	2,639	1,035	1,604	965	639

რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული გადასახადები არ აღინიშნება.

შენიშვნა ინდივიდუალური მოგების გადასახადისთვის არსებითად არ განსხვავდება კონსოლიდირებული შენიშვნისგან, მაშასადამე ზემოთ წარმოდგენილია ერთი ცხრილი, რომელშიც წარმოდგენილია მოგების გადასახადების კონსოლიდირებული ნაშთები 2020 და 2019 წლების ბოლოსთვის.

21. სუბორდინირებული სესხი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სუბორდინირებული სესხი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დავყოთ:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	25,169	21,913
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	2025 წლის აპრილი	8,390	7,305
	2028 წლის		
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	სექტემბერი	20,194	16,096
სულ		53,753	45,314

ამ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 29-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 31.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირია:

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	31 დეკემბერი 2020			31 დეკემბერი 2019		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
აქციონერი						
პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352
სულ	100%	20,070,275	100,352	100%	20,070,275	100,352

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	გამომშვებელი		
	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი ოდენობა	საემისიო კაპიტალი ოდენობა
2019 წლის 31 დეკემბერს	20,070,275	100,352	51,324
2020 წლის 31 დეკემბერს	20,070,275	100,352	51,324

დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. ბანკს შეუძლია განსაზღვროს წლიური და შუალედური მოგებების განაწილება დივიდენდების სახით.

2020 წელს დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული და გადახდილი (2019 წელს: 26,373 ათასი ლარი, 1.3 ლარი ერთ აქციაზე).

23. წმინდა სესხის შეჯერება

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია ჩვენი ვალის ანალიზი და ჩვენი ვალის დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდზე. ვალის პუნქტები არის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში შეტანილი დაფინანსების პუნქტები.

	საფინანსო საქმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	406,707	45,314	2,938	454,959
შემოსულობები	162,592	-	-	162,592
დაფარვები	(71,822)	-	(1,648)	(73,470)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	90,770	-	(1,648)	89,122
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	85,672	8,565	643	94,880
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	19,084	3,569	150	22,803
ახალი საიჯარო ვალდებულება	-	-	217	217
გადახდილი პროცენტი	(19,375)	(3,695)	-	(23,070)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	582,858	53,753	2,300	638,911

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

	საფინანსო საქმიანობებიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები			
	სხვა ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული სესხი	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	457,234	82,978	1,778	541,990
შემოსულობები	169,416	-	-	169,416
დაფარვები	(245,018)	(43,229)	(711)	(288,958)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(75,602)	(43,229)	(711)	(119,542)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	25,205	5,692	-	30,897
სხვა ცვლილებები				
საპროცენტო ხარჯი	19,427	5,427	103	24,957
ახალი საიჯარო ვალდებულება			1,768	1,768
გადახდილი პროცენტი	(19,557)	(5,554)	-	(25,111)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	406,707	45,314	2,938	454,959

24. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

„წმინდა საპროცენტო შემოსავალში“ შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტირების ღირებულების შემცირება.

'000 ლარი

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით	2020	2019
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	88,809	85,282
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	3,605	1,920
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	2,382	3,680
სულ საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით	94,796	90,882
საპროცენტო და მსგავსი ხარჯები		
კლიენტთა ანგარიშები	(19,309)	(17,018)
სხვა ნასესხები სახსრები	(19,084)	(19,427)
სუბორდინირებული სესხი	(3,569)	(5,427)
საიჯარო ვალდებულებები	(150)	(103)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	(125)	(735)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(42,237)	(42,710)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	52,559	48,172

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

25. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

'000 ლარი

საკომისიო შემოსავალი	2020	2019
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	3,723	4,074
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	3,472	3,708
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	2,701	3,327
აკრედიტივები და გარანტიები	1,823	1,551
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	21	24
SMS მომსახურების საკომისიო	5	6
სხვა საკომისიო შემოსავალი	90	103
სულ საკომისიო შემოსავალი	11,835	12,793
საკომისიო ხარჯები		
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(5,533)	(5,989)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(1,249)	(1,248)
აკრედიტივები და გარანტიები	(524)	(367)
გადარიცხვები და ტრანზაქციები	(103)	(112)
მომსახურების საფასური	(93)	(119)
სულ საკომისიო ხარჯები	(7,502)	(7,835)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	4,333	4,958

26. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ ერთეულებს:

'000 ლარი	2020	2019
კომუნიკაცია და ინფორმაციული ტექნოლოგიების ხარჯები	5,553	4,706
ცვეთა და ამორტიზაცია	5,473	5,658
საკონსულტაციო მომსახურება	3,035	2,544
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,399	2,916
საკონსულტაციო და იურიდიული მომსახურება	849	775
კომუნალური და ელექტროენერჯია	761	790
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	649	1,831
შეკეთება და ტექნიკური მხარდაჭერა	490	436
დაზღვევა	363	318
ტრანსპორტირება	337	879
აუდიტორული და სხვა ფინანსური მომსახურებები	266	512
ოფისის იჯარა	116	135
უსაფრთხოების მომსახურება	96	293
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,753	1,657
სხვა	384	1,127
სულ	22,524	24,577

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს 266 ათას ლარს (2019 წელს: 512 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეულ აუდიტორულ და სხვა პროფესიულ მომსახურებებზე გადახდილი თანხა, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

მთლიანი სახელფასო და ადმინისტრაციული ხარჯებიდან 812 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და 2020 წელს განხორციელებულ მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2019 წელს: 1,741 ათასი ლარი).

2020 წელს ჯგუფის და ბანკის მიერ დასაქმებული პირების თვიური საშუალო რაოდენობა იყო 361 ადამიანი (2019: 341).

თვიური საშუალო თანამშრომლების რაოდენობის ჩაშლა კატეგორიების მიხედვით არის შემდეგი:

	2020	2019
უფროსი დონის ხელმძღვანელობა	3	3
საშუალო დონის ხელმძღვანელობა	21	22
სხვა თანამშრომლები	251	242
მომსახურების კონტრაქტორები	86	74
სულ	361	341

27. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯი

კონსოლიდირებული

(a) სხვა საოპერაციო შემოსავალი

'000 ლარი	2020	2019
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	1,577	1,769
საიჯარო შემოსავალი საინვესტიციო ქონებიდან	1,308	1,239
შემოსავალი დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	787	819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	1,418	1,402
სულ	5,090	5,229

(b) სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2020	2019
დასაკუთრებული ქონების ჩამოწერასთან/გაყიდვასთან დაკავშირებული ზარალი	-	1,268
ანაზრების დაზღვევის ფონდთან დაკავშირებული ხარჯები	488	333
ხარჯები ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან	3	227
სხვა საოპერაციო ხარჯი	677	1,433
სულ	1,168	3,261

ზემოაღნიშნული კონსოლიდირებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები არსებითად არ განსხვავდება ინდივიდუალური ოდენობებისგან.

28. ფინანსური რისკი და კაპიტალის მართვა

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური, გარდა სხვაგვარად მითითებულისა.

ჯგუფის და ბანკის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

საერთო ჯამში, ჯგუფს და ბანკს არ აქვს უფლება იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს და ბანკს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს.
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის და ბანკის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის და ბანკის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი და ბანკი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. საზედამხედველო და ბაზელი III/კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულება (CRR) კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის განყოფილება და მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის წევრებს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც მიმდინარე, ასე მომავალ მოთხოვნებთან (კვარტალურად).

2020 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II /III) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (პილარ I + პილარ II)	2020	2019
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 7.30%-ზე მეტი)	12.45%	15.20%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 11.05%-ზე მეტი)	16.51%	19.82%

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დანერგა პილარი II-ის ბუფერები, რომლებიც 2017 წლის დეკემბრიდან უნდა ყოფილიყო დაცული. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მინიმალური მოთხოვნები, მათ შორის ბუფერების დაწესება, პირველი დონისთვის არის 7.30%, ხოლო საზედამხედველო კაპიტალისთვის - სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 11.05%. არაპეჯირებული საკრედიტო რისკი გამოირიცხება პირველი დონისთვის განსაზღვრული სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებიდან და ბუფერის სახით დაემატება. მოთხოვნები შემცირებულია 2019 წლის დეკემბერთან შედარებით და ეს ასახავს პანდემიის დროს საქართველოს ეროვნული ბანკის გადაწყვეტილებას კაპიტალთან დაკავშირებით.

2020 წლის მარტში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო საგანგებო ზომები და დაამტკიცა გარკვეული შემამსუბუქებელი ზომები, COVID-19-ის პანდემიის ქვეყნის ფინანსურ სექტორზე გავლენის საპასუხოდ. ეს გეგმა ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირველ დონეზე დატვირთვის HHI-იდან დაგეგმილი ზრდის და წმინდა GRAPE ბუფერის გადადება;
- კონსერვაციის ბუფერი მთლიანი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2,5%-ის ოდენობით, შემცირებულია 0%-მდე.;
- ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR ბუფერი) შემცირებულია 2/3-ით.

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი მშობელი კომპანიის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის ერთიანი გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელ III მოთხოვნების მიხედვით, როგორც დადგენილია ევროპის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დირექტივაში და კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციაში (CRR). შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის და ბანკის კოეფიციენტები ბაზელ III/CRR-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური:

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
პირველადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA)	17.86%	18.57%
პირველადი + მეორადი კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	21.05%	22.64%

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	100,352	100,352
საემისიო კაპიტალი	51,324	51,324
წინა პერიოდის გაუნაწილებელი მოგება	62,678	60,636
პირველი 9 თვის მოგება	22,975	19,040
სხვა კორექტირებების გამოკლებით	(3)	(23)
გამოკლებული მომავალი წლისთვის ბიუჯეტირებული დივიდენდები	-	(26,373)
გამოკლებული არამატერიალური აქტივები	(781)	(544)
პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
კორექტირებული პირველადი კაპიტალი	236,543	204,412
სუბორდინირებული სესხები	48,170	44,737
მეორადი კაპიტალი	48,170	44,737
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	284,713	249,149

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020*	2019*
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საბალანსო	1,165,362	954,145
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები არასაბალანსო	35,185	24,424
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან	7,828	1
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკიდან	115,978	121,776
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,324,353	1,100,346

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული სესხის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად მშობელი კომპანიის მიერ, კაპიტალის მართვის მიზნებისთვის, არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერიჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არა-აღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერიჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის და ბანკის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესი ICAAP

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი და ბანკი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის და ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს მისი დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის და ბანკის რისკის შემცველობის პოტენციური განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული სესხი (1 წელზე მეტი დაფარვის ვადით), რამაც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 295 მილიონი ლარი შეადგინა (2019 წელს: 259 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%-ის ოდენობით, ანუ 177 მილიონი ლარი, არა-აუდიტირებული, 2020 წლისთვის (2019 წელს - 155 მილიონი, არა-აუდიტირებული). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები): სასესხო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე გამოითვლება ისტორიული ზარალის განაკვეთები და გამოიყენება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე, ასევე არასაბალანსო პორტფელზე პოტენციური სასესხო ზარალების გამოსათვლელად;
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე;
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის შემთხვევით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ბაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა);
- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

საკრედიტო რისკის დასაფარი ეკონომიკური კაპიტალის მოცულობა სტაბილური იყო 2020-2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის და ბანკის ფარგლებში მოქმედი ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ICAAP) შესახებ სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის და ბანკის რისკის აღების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, მშობელი კომპანიის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად და ჯგუფის და ბანკის მიერ მათი ათვისების დონე 2020 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	97,197	49,240	16.7%
კონტრაქტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	14,727	4,677	1.6 %
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	29,454	21,941	7.4%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,891	2,466	0.8%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	29,454	9,278	3.2%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	176,723	87,602	29.7%

2019 წლის ბოლოსთვის „რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსის“ (RAatCR) განაწილება იყო შემდეგი:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტობრივი ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი)*
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	საკრედიტო რისკი (კლიენტები)	33.0%	85,373	48,199	18.6%
კონტრაქტის რისკი	კომერციული ბანკები	5.0%	12,935	2,689	1.0%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	25,871	14,462	5.6%
საბაზრო რისკი	სავალუტო რისკი	2.0%	5,174	294	0.1%
საოპერაციო რისკი	საოპერაციო რისკი	10.0%	25,871	9,742	3.8%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	155,224	75,386	29.1%

* აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდიტირებული.

ინდივიდუალური რისკების მართვა

2020 წელს, ჯგუფმა და ბანკმა დამატებით განავითარა და გააძლიერა შემდეგი რისკების მართვის პროცესები:

- (a) საკრედიტო რისკი
- (b) ლიკვიდურობის რისკი.
- (c) საბაზრო რისკი
- (d) საოპერაციო რისკი
- (e) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

ჯგუფი და ბანკი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადო მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს და ბანკს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ადგენს).

(a) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის და ბანკის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. როგორც მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების მომსახურე ბანკი, პროკრედიტ ჯგუფში შემავალი ბანკები საკრედიტო დაწესებულებები არიან, რომელთა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში კლიენტებზე გაცემული სესხები დომინირებს. შესაბამისად, მომხმარებელთა საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი და ბანკი დგას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძვლიან განხორციელებას ემყარება, როგორცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის.
- ჯგუფის და ბანკის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- კლიენტთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება
- მსესხებლის კრედიტუნარიანობის რეგულარული მონიტორინგი
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი, კოვენანტების შესრულება
- ვადაგადაცილებების ეფექტური მართვა.
- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება;
- ინვესტიციები მოტივირებული პერსონალის მომზადებაში, საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელებით.
- „ოთხი თვალის პრინციპის“ გამოყენება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგების თუ თვით-დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს, რომელიც შედგება საოპერაციო და ბექ-ოფისის თანამშრომლებისგან.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური გზაა. ჯგუფის და ბანკის ძირითადი საქმიანობა – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება - მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით.

მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 500,000 ევროს ზღვარს, ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან და ბანკთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ.

თუმცა, ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. „ფრონტ“ და „ბექ“ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის და ბანკის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს მსესხებელთა ჯგუფზე 373 სესხს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (2019 წელს: 355 სესხი).

საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება.

ფასს 9-ის გაუფასურების მოდელის მიდგომის ძირითადი ელემენტი ჯგუფისთვის და ბანკისთვის არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი გაუფასურების აღიარებისთვის და შეფასებისთვის.

მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას.

საკრედიტო რისკი სესხზე ზარალის ანარიცხების გამოთვლის კუთხით, რაოდენობრივად აისახება კლიენტის დეფოლტის რისკის შედეგად წარმოქმნილი მოსალოდნელი ზარალით. ზოგადად მოსალოდნელი ზარალი (EL) განისაზღვრება დეფოლტს დაქვემდებარებით (EAD), დეფოლტის ალბათობით (PD), და ზარალის განაკვეთით (LGD):

$$მსზ = EAD \times PD \times LGD.$$

დაქვემდებარება დეფოლტისას:

- არასაბალანსო ოდენობის მხოლოდ ნაწილი შესაძლებელია იქნას გამოყენებული დეფოლტის შემთხვევაში. აღნიშნული არის რაოდენობრივად ასახული კრედიტის კონვერტაციის ფაქტორების საშუალებით (CCF).
- მთლიანი დაქვემდებარების მთლიანი ოდენობა ან მისი ნაწილი შესაძლოა იქნას ვადაზე ადრე დაფარული გათვალისწინებული დროის პერიოდის განმავლობაში. აღნიშნული სიტუაცია რაოდენობრივად არის ასახული მთლიანი ან ნაწილობრივი წინასწარი გადახდებისთვის განსაზღვრული მეთოდების საშუალებით.

დეფოლტის ალბათობა:

- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია შესაბამისი დროის პერიოდისთვის (ერთი წელი ან მთლიანი სასიცოხლო ვადა). კერძოდ, ხდება 1 წელზე ნაკლები დაფარვის ვადების შესაბამება.
- დეფოლტის ალბათობები განისაზღვრება ყველა რისკის შესაბამისი ქვე-პორტფელისთვის (მაგალითად ბიზნეს, კერძო და რესტრუქტურირებული კლიენტები) და დამოკიდებულია კლიენტის ზოგიერთ მახასიათებლებზე (მაგალითად რისკის კლასიფიკაცია ბიზნეს კლიენტებისთვის).
- დეფოლტის ალბათობები დაკონკრეტებულია, როგორც დროის გარკვეული მომენტის (PiT) პროგნოზები, ანუ, ითვალისწინებს მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, და დროის ტენდენციებს.
- მომავალი პერიოდის მაკროეკონომიკური პროგნოზების თანმდევი გაურკვევლობა გადაჭრილია რამოდენიმე მაკროეკონომიკური სცენარის გათვალისწინებით და მათი, ალტერნატიული „დროის გარკვეული მომენტის“ დეფოლტის ალბათობების გამოსათვლელად გამოყენების გზით და მათი საშუალო შეწონილის გამოყენებით, როგორც LLP გამოთვლის საბოლოო პარამეტრი.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში:

- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია კლიენტის დაქვემდებარების ზომის კლასების მიხედვით. შეფასებები წარმოადგენს ამოღებული და არა-ამოღებული და უზრუნველყოფილი და არა-უზრუნველყოფილი ზარალი დეფოლტირებულ დაქვემდებარებების საშუალოებს. 1
- რადგან დეფოლტის ალბათობები და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაკონკრეტებულია როგორც დროის გარკვეული მომენტის პროგნოზების საშუალო შეწონილი, მაკროეკონომიკური პერსპექტივების სხვადასხვა ვარიანტების მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როდესაც ჯგუფი და ბანკი ავანსად იხდის ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან წარმოშობის მიზნით. ბიზნეს მოდელიდან და ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი და ბანკი კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების კლასიფიცირებას ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიაში ახდენს.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის მიხედვით. 28- ე შენიშვნა გვაწვდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდების შესახებ ინფორმაციას, მათ შორის განმარტებას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს და ბანკს საპროგნოზო ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

ზარალის რეზერვის ზრდა

ზარალის რეზერვის აღიარებისთვის, სამეტაპიანი მოდელი გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების მიხედვით.

- ეტაპი 1: ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე, გარდა “შემნილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა“, რომლებიც განხილულია და წარმოდგენილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. ჯგუფი და ბანკი ზარალის რეზერვს განსაზღვრავს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით, მანამ სანამ არ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.
- ეტაპი 2: თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზრდება, მაშინ „მე-2 ეტაპის“ კლასიფიკაცია გამოიყენება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით.

- ეტაპი 3: დეფოლტირებული ფინანსური აქტივები „მე-3 ეტაპზე“ კლასიფიცირდება და ზარალის რეზერვი განისაზღვრება ასევე არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის ეკვივალენტური ოდენობით (დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (კრედიტით გაუფასურებული არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, რისკის ანარიცხი განისაზღვრება ამოღებადი ფულადი ნაკადების მიხედვით. უმნიშვნელო საკრედიტო რისკების შემთხვევაში, ზარალის რეზერვი განისაზღვრება პორტფელის პარამეტრების მიხედვით. მე-3 ეტაპი ასევე მოიცავს ისეთ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც უკვე გაუფასურდა თავდაპირველი აღიარებისას („შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები“). ეს აქტივები ფასდება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით და ზარალის რეზერვის გარეშე. საკრედიტო რისკზე მომავალი ცვლილებების მიუხედავად, შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მე-3 ეტაპზე დარჩება მათ რეალიზაციამდე (გასხვისებამდე).

აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

I ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ან რომლებსაც დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის. აღნიშნული რისკის პოზიციები მოიცავს ასევე საკრედიტო რისკის შემცირების გამო II ეტაპიდან უკან გადმოსულ პოზიციებს. ამ რისკის პოზიციებისთვის ხდება ერთწლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში და განისაზღვრება ზარალის რეზერვი. ერთწლიანი მოსალოდნელი ზარალი მოიცავს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებით გამოწვეულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

1-ლი ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე საანგარიშგებო თარიღისთვის დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აქტივებს ან რომელთათვისაც მე-2-ე ან მე-3-ე დონეზე განაწილების კრიტერიუმები არ გამოიყენება. აქტივები 1-ელ ეტაპზე ნაწილდება თავდაპირველი აღიარებისას გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული (POCI) აქტივებისა, რომლებიც განიხილება და შეტანილია ცალკე მე-3-ე ეტაპის ფარგლებში. 1-ლი ეტაპის აქტივებისთვის, საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებიდან წარმოშობილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) აღიარდება ხარჯების სახით. 12 თვეზე ნაკლები ნარჩენი დაფარვის მქონე დაქვემდებარებებისთვის, გამოყენებული დეფოლტის ალბათობა ასახავს ნარჩენ დაფარვის ვადას.

საკრედიტო დაქვემდებარებები არ განიხილება როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ გირაოს ღირებულების გამო, თუ სესხი არ იქნებოდა განხილული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე აღნიშნული გირაოს გარეშე. სასესხო ხელშეკრულებები ასევე არ არის მიჩნეული როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მქონე მხოლოდ იმიტომ რომ მათ აქვთ უფრო დაბალი დეფოლტის რისკი ვიდრე სხვა საკრედიტო პროდუქტებს ან იმ იურისდიქციის საკრედიტო რისკებთან მიმართებაში რომელშიც ფუნქციონირებს საწარმო.

ყველა დაქვემდებარება ამ ეტაპზე შედგება პორტფელებისგან, რომლებიც არ ავლენენ გაზრდილი საკრედიტო რისკის არანაირ ნიშნებს.

II ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ (გარდა შემთხვევებისა, როდესაც მათ დაბალი საკრედიტო რისკი აქვთ საანგარიშგებო თარიღისთვის) და არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალი ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალია, რომელიც სესხის არსებობის მანძილზე (სესხის დაფარვის ვადა) დეფოლტის ყველა შესაძლო შემთხვევის შედეგად წარმოიქმნება.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

II ეტაპი მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. აღნიშნული შეფასება ითვალისწინებს შესაბამის და დასაბუთებულ ინფორმაციას. ზარალის რეზერვები დგინდება ნარჩენი დაფარვის ვადის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეკვივალენტური ოდენობით, ანუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალები (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც არ არის კრედიტით გაუფასურებული).

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დადგენილია როგორც ხარისხობრივი, ასევე რაოდენობრივი ინფორმაციის საფუძველზე.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის დაქვემდებარების დეფოლტის ალბათობის ნარჩენი სასიცოცხლო ვადის, მისი თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებული დეფოლტის ალბათობის ნარჩენ სასიცოცხლო ვადასთან შედარების საფუძველზე. ზარალის პარამეტრები დაფუძნებულია შეფასებული დაქვემდებარებებისთვის შიდა რისკის კლასიფიკაციის სისტემაზე. SICR დგება მაშინ თუ დეფოლტის ალბათობაში სხვაობა აჭარბებს წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარს (ზღვარი დაფიქსირებულია როგორც ცალკე პარამეტრი, წინასწარ განსაზღვრული ზღვარი თითოეული რისკის კლასისთვის წარმოადგენს 2.5-ს) და შესაბამისი აქტივი გადატანილი იქნება პირველი ეტაპიდან მეორეში. ამის საპირისპიროდ, გადატანა მეორე ეტაპიდან პირველ ეტაპზე შესაძლებელია, როდესაც არსებითად მცირდება დაკავშირებული საკრედიტო რისკი.

როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან ერთ-ერთი მაინც წარმოიშვება:

- კლიენტს დავალიანება აქვს 30 დღეზე მეტი (მათ შორის PAR 30 თვის განმავლობაში), მაგრამ 90 დღეზე ნაკლები ხნით;
- კლიენტის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუარესდა, რამაც რისკის კლასიფიკაციის 6-დან 7-მდე დაქვეითება გამოიწვია;
- ადგილი აქვს სტანდარტულ ან საყურადღებო რესტრუქტურისაციის მოვლენ(ებ)ას;

მეორე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იყოს განსაზღვრული.

III ეტაპი მოიცავს რისკის პოზიციებს, რომელთა შემთხვევაშიც საანგარიშგებო თარიღისთვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს. აღნიშნული აქტივებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის აღიარება ხდება და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება წმინდა საბალანსო ღირებულებაზე (ზარალის რეზერვისთვის კორექტირებული ბრუტო საბალანსო ღირებულება).

ეტაპი 3 მოიცავს ყველა დაქვემდებარებას, რომელიც არის კრედიტით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ზარალის რეზერვების შესაბამისი გამოთვლები ხორციელდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე დეფოლტის 100%-იანი ალბათობის გათვალისწინებით (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, კრედიტით გაუფასურებული).

დაქვემდებარება მიჩნეულია როგორც კრედიტით გაუფასურებული და გადატანილია მესამე ეტაპზე როდესაც შემდეგი ან მსგავსი მახასიათებლები ვლინდება საანგარიშგებო თარიღისთვის:

- კლიენტის 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმები, რომელთა საფუძველზე ბანკს მიაჩნია, რომ ნაკლებად არსებობს იმის ალბათობა რომ კლიენტი სრულად დაფარავს დავალიანებას გირაოს რეალიზაციის გარეშე
- კლიენტს მინიჭებული აქვს რისკის კლასიფიკაციის დონე 8
- გაუფასურებული რესტრუქტურისაციის ღონისძიება (ღონისძიებები)
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- ბანკმა წამოიწყო სამართალწარმოება კლიენტის წინააღმდეგ

- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- გაუფასურების სხვა ნიშნები, რომლებიც მიანიშნებს რომ სრული გადახდა კლიენტისგან აღარ არის მოსალოდნელი

მესამე ეტაპზე გადატანის შემდეგ, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა იქნას განსაზღვრული.

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებები

ინდივიდუალურად არა-არსებითი საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის, რომლებიც არ ავლენენ გაუფასურების ნიშნებს, როგორც წესი არ ტარდება ინდივიდუალურად მორგებული გაუფასურებაზე ტესტირება, რადგან საოპერაციო ხარჯები არ ამართლებს ფართომასშტაბიან გაუფასურებაზე ტესტირებას თითოეული აღნიშნული კლიენტისთვის. ამის მაგივრად, მოსალოდნელი ზარალის შეფასება დაფუძნებულია მეთოდოლოგიაზე რომელიც განსაზღვრულია „LLP-სთვის საკრედიტო რისკის მოდელის აღწერაში“. მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში შეუძლია ბანკს ჩაატაროს გაუფასურებაზე ტესტირება თითოეული ინდივიდუალურად უმნიშვნელო საკრედიტო დაქვემდებარებებისთვის კონკრეტული ინდივიდუალური გაუფასურების შეფასების გზით.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკის პოზიციებს აკონტროლებს შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტების მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი. მსგავსი საკრედიტო რისკის პოზიციებისთვის, კომიტეტი აფასებს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს თუ არა, ანუ, ადგილი აქვს თუ არა ერთ-ერთ ქვემოთ მითითებულ შემთხვევას:

- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სესხის რესტრუქტურისაცია
- ბანკის მიერ სასამართლო საქმის წარმოების დაწყება
- გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყება
- 90 დღიანი ვადაგადაცილება
- საკრედიტო თაღლითობის შემთხვევა
- მცირე და საშუალო საკრედიტო რისკების მქონე ყველა კლიენტის შემთხვევაში რისკის კლასიფიკაციის შემცირება 8-მდე
- შექმნილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული რისკის პოზიცია თავდაპირველი აღიარებისას
- გაუფასურების სხვა ნიშნები

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას ჯგუფი და ბანკი იყენებს სულ მცირე ორ სხვადასხვა სცენარს რომელიც დაფუძნებულია მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციაზე (მაკროეკონომიკური ფაქტორების ჩათვლით). ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა მოსალოდნელ სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, საადრულეზო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებებისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებების გადახდისუნარიანობა. ამასთანავე, მრავალი შესაძლო სცენარის გამოყენების შემთხვევაში, კლიენტის გადახდისუნარიანობაზე გავლენა ექნება ერთ ან მეტ შესაბამის მაკროეკონომიკურ მაჩვენებელს.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავდების გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო, რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც დაფუძნებულია საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ მონაცემებზე და გირაოს საპროგნოზო ფასზე. სულ მცირე ორი სხვადასხვა სცენარი არის გამოყენებული გირაოს გაყიდვიდან მიღებული ფულადი სახსრების შეფასებითვის.

თუ ბანკის შიდა მონაცემები არ არის სანდო ან საკმარისად შესადარისი, ბანკი იყენებს საკმარის და სანდო ინფორმაციას გარე წყაროებიდან, რომელიც მხარს უჭერს გირაოსგან მისაღები მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების ვადიანობისა და ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ დაშვებებს.

რისკის კლასიფიკაციის პროცესი

რისკის კლასიფიკაციის სისტემა მცირე და საშუალო კლიენტებისთვის მოიცავს საკრედიტო რისკის ზრდის განსაზღვრის პროცესის მნიშვნელოვან ნაწილს და შესაბამისად სესხის პორტფელის კლასიფიკაციას. თავდაპირველი თანხის გაცემამდე, თითოეული საკრედიტო დაქვემდებარებას მინიჭებული აქვს რისკის ერთ-ერთი კლასი - 1-დან 8-მდე (1 საუკეთესო, 8 ყველაზე უარესი). რისკის კლასის მინიჭება გულისხმობს მრავალი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმის ფართომასშტაბიან ანალიზს კლიენტის დონეზე, რომლებიც რეგულარულად ფასდება კლასებს შორის საკრედიტო რისკის ზრდის გამოვლენის მიზნით.

პროკრედიტი უზრუნველყოფს ახალ სესხის ხაზებს კლიენტებისთვის რომლებიც ასრულებენ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს. დამატებითი სესხების გაცემა კლიენტებისთვის რისკის კლასიფიკაციით 6, 7 და 8 - არ არის ნებადართული.

	უხარისხო სესხების პორტფელი	დეფოლტირებული სესხების პორტფელი
2020 წლის 31 დეკემბერს	5.4%	3.0%
2019 წლის 31 დეკემბერს	3.3%	2.8%

ბანკის პოლიტიკების შესაბამისად, როგორც წესი მხოლოდ მოკლევადიანი საკრედიტო ხაზები შეიძლება იყოს გაცემული გირაოს გარეშე. საკრედიტო ხაზები უფრო მაღალი რისკის პროფილით ყოველთვის უნდა იყოს უზრუნველყოფილი მყარი გირაოთი, როგორც წესი უძრავი ქონება.

ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა დასაკუთრებული ქონების განკარგვასთან დაკავშირებით მოითხოვს, რომ ყველა კლიენტის დეფოლტების შედეგად მოპოვებული საქონელი, იყოს გაყიდული მესამე მხარეებზე, რათა თავიდან აცილებულ იქნას ნებისმიერი ინტერესთა კონფლიქტი რომელიც გირაოს საბაზროზე დაბალი შეფასებით წარმოიშობება. ასევე, დასაკუთრებული ქონება არის გაყიდული ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად, საჯარო აუქციონის საშუალებით, და ნებისმიერი ნარჩენი ნაშთი ძირის, პროცენტის და ჯარიმის დაფარვის შემდეგ დაკრედიტებულია კლიენტის ანგარიშზე. დასაკუთრებული ქონება ძირითადად მიწისა და შენობებისგან შედგება. მცირე ნაწილი შედგება მარაგებისგან, აღჭურვილობისგან და სატრანსპორტო საშუალებებისგან.

სასესხო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად არის მიმოხილული საკრედიტო რისკის განყოფილების მიერ, რათა გამოვლენილი იქნას პოტენციური მოვლენები რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ სასესხო პორტფელის დიდ ნაწილზე (საერთო რისკის ფაქტორები) და, საჭიროების შემთხვევაში, შეიზღუდოს ეკონომიკის ზოგიერთ სექტორებზე კრედიტის გაცემა.

ჯგუფი და ბანკი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არცერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის და ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხების გაცემამდე ხდება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელი საწარმოს ავალდებულებს დროულად აღიაროს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ამით უზრუნველყოს, რომ ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობა ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ცვლილებებს.

როგორც ასეთი, აღნიშნული მოდელი მომავალზეა ორიენტირებული და ანაცვლებს საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის გამოყენებულ გაწეული ზარალის მოდელს, რომლის შემთხვევაშიც, საკრედიტო ზარალის აღიარება აუცილებლად პოტენციური ზარალის მოვლენის მიხედვით არ ხდება.

კერძოდ, მოდელი ითვალისწინებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს, რომელიც უკავშირდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებას არასაჭირო ხარჯების ან ძალისხმევის გაწევის გარეშე ხელმისაწვდომი გონივრული და დამხმარე ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც ასევე მოიცავს ისტორიულ, მიმდინარე და პროგნოზირებულ ინფორმაციას. აღნიშნული მოდელი განსაზღვრავს სამ ეტაპს, თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან დაქვემდებარების საკრედიტო რისკის ცვლილებების საფუძველზე.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის და ბანკისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის ან ბანკის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უუნარობა ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – ინვესტირებული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;
- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;
- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია კონტრაგენტის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუუნარობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა;
- საბაზრო ფასის რისკი - ფასიანი ქაღალდების საბაზრო ღირებულების ვარდნით გამოწვეული ზარალის რისკი, რადგან ამ დროს საპროცენტო განაკვეთები იზრდება.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის და ბანკის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდობის განთავსება ხდება ბანკთაშორის ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. წარმოებულ კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის და ბანკის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა,

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

იმის გამო, რომ ჯგუფი და ბანკი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების ანაზრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი და ბანკი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაჰენტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის და ბანკის კონტრაჰენტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაჰენტის/ემიტენტის შერჩევასა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაჰენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი და ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის 10%-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური ნარჩენი დაფარვის ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება, კომპლაინსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაჰენტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად, ჯგუფმა და ბანკმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდობის მართვის მიზნით ჯგუფს და ბანკს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი იმართება ჯგუფის და ბანკის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები ლარში სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც ძალიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი და ბანკი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2020	%	2019	%
საბანკო ჯგუფები	31,978	10%	83,489	29%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში საქმიანობენ	3,651	1%	43,370	15%
ბანკები, რომლებიც OECD ქვეყნებში არ საქმიანობენ	28,327	9%	40,119	14%
სებ	242,332	79%	197,315	69%
სავალდებულო რეზერვი	215,459	70%	175,926	62%
სხვა დაქვემდებარებები	26,873	9%	21,389	7%
საქართველოს მთავრობა	32,256	11%	4,924	2%
სახაზინო ვალდებულებები	32,256	11%	4,924	2%
სულ კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი	306,566	100%	285,728	100%

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის და ბანკის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 70%-ს (2019 წელს: 62%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში:

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2020	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	26,649	48,505	167,178	242,332
სავალდებულო რეზერვი	-	48,442	167,017	215,459
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	7,440	63	161	7,664
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	19,209	-	-	19,209
საქართველოს მთავრობა	32,256	-	-	32,256
	58,905	48,505	167,178	274,588

'000 ლარი

31 დეკემბერი 2019	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
სებ	21,274	44,380	131,661	197,315
სავალდებულო რეზერვი	-	44,331	131,595	175,926
სებ-ში არსებული ნაშთები სავალდებულო რეზერვების გარდა	4,281	49	66	4,396
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	16,993	-	-	16,993
საქართველოს მთავრობა	4,924	-	-	4,924
	26,198	44,380	131,661	202,239

(b) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს და ბანკს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშვება შეუსაბამობით ვადებს და ფულადი ნაკადების ოდენობებს შორის, რომელიც თან სდევს ჯგუფისა და ბანკის ოპერაციებს და ინვესტიციებს.

ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის და ბანკის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ მოკლე და საშუალო ვადიან კრედიტებს. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთები დაბალია. ამის გამო, ფულადი სახსრების შემოდინებები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და პროგნოზირებადი. ფინანსური ბაზრების ინსტრუმენტების გამოყენების მაჩვენებელი დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ზღუდავს ლიკვიდურობის რისკის კონცენტრაციების შესაძლებლობას და ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი და ბანკი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობას. მას ასევე ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი და ბანკი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლდება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში - ევროკავშირის საბჭოს რეგულაცია 575/2013 [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება - CRR] და ევროკავშირის საბჭოს დირექტივა 2013/36/EU [კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დირექტივა - CRD IV]. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაზღაურებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს საპროგნოზო ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადიანობის სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს.

დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ჩვეულებრივ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს უარყოფითი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტები). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება ყოველდღიურად და ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში დასაფარი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. აღნიშნული მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს და ბანკს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ პირობითად მომდევნო 30 დღეში დასაფარი ვალდებულებები გაისტუმროს. ამას ემატება ინდიკატორები, რომლებიც დამკვიდრდა 2018 წელს - „გადარჩენის პერიოდი“, რომელიც არის დროის პერიოდი, როდესაც ბანკს შეუძლია ყველა საჭირო თანხის გადახდა დამატებითი (ანუ ჯერ კიდევ ხელშეკრულებით შეუთანხმებელი) ფულადი სახსრების გენერირების გარეშე, ანუ, პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ბანკს არ აქვს უარყოფითი ლიკვიდურობის დეფიციტი რომელიმე საადრიცხო პერიოდში. გადარჩენის პერიოდის განსაზღვრული მინიმალური ლიმიტებია მინიმუმ 90 დღე მთლიან სავალუტო დონეზე, ასევე მთლიან უცხოური ვალუტის დონეზე და ადგილობრივი ვალუტის დონეზე.

ჯგუფი და ბანკი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს ბანკთაშორისი საბაზრო ინდიკატორის, უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდურობის დისბალანსის, მენაბრეების კონცენტრაციის და ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის (როგორც დადგენილია ბაზელ III-ში) შესახებ ანგარიშგების მაჩვენებლებს. თუ რომელიმე საკონტროლო მაჩვენებელი გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროკრედიტ ბანკის ALCO-სთან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

ჯგუფისა და ბანკის ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი არის შედგენილი. ხდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი ასევე მიზნად ისახავს დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაბრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მენაბრეზე დამოკიდებულება.

'000 ლარი	სულ ბრუტო თანხის						საბალანსო ლირებულება
	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება (გადინება)	
2020 წლის 31 დეკემბერს							
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	342,837	7,960	32,679	22,532	9,353	415,361	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	31,986	-	-	-	-	31,986	31,978
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	51,580	84,946	417,239	698,098	350,856	1,602,719	1,354,923
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქვალდებში	6,002	20,561	5,177	8,511	26,797	67,048	51,465
სხვა ფინანსური აქტივები	1,657	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	434,062	113,467	455,095	729,141	387,006	2,118,771	1,855,384
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	29,455	-	26,346	-	-	55,801	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	669,311	37,275	153,024	105,513	43,795	1,008,918	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	4,755	22,985	55,184	478,621	66,388	627,933	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,003	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	46	142	346	1,670	594	2,798	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,905	47,601	23,524	75,030	53,753
წარმოებული ვალდებულებები							
- შემოდინება	404	54,083	81,683	-	-	136,170	
- გადინება	(404)	(54,505)	(84,785)	-	-	(139,694)	3,415
სულ ფინანსური ვალდებულებები	704,570	59,980	235,703	633,405	134,301	1,767,959	1,676,450
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(270,508)	53,487	219,392	95,736	252,705		
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(270,508)	(217,021)	2,371	98,107	350,812		
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(161,839)	-	-	-	-	(161,839)	

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ჯგუფი და ბანკი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის და ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს/ 20 მილიონ ევროს. ამასთანავე, ერთდღიანი დაფინანსების მთლიანი ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს მთლიანი ვალდებულებების 3%-ს/ 15 მილიონ ევროს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. ნარჩენი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საანგარიშგებო თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი დაფარვის ვადას ხელშეკრულების მიხედვით.

’000 ლარი						სულ ბრუტო	შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	თანხის		
2019 წლის 31 დეკემბერს								
არაწარმოებული აქტივები ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	196,263	7,043	33,056	23,070	3,477	262,909	262,909	
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	83,489	-	-	-	-	83,489	83,489	
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	32,686	74,340	315,232	622,205	251,396	1,295,859	1,070,120	
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	17,000	-	5,007	-	-	22,007	21,917	
სხვა ფინანსური აქტივები	4,518	-	-	-	-	4,518	4,518	
სულ ფინანსური აქტივები	333,956	81,383	353,295	645,275	254,873	1,668,782	1,442,953	
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	1,218	69,189	-	-	-	70,407	70,407	
კლიენტთა ანგარიშები	492,590	31,745	149,003	103,992	15,666	792,996	767,297	
სხვა ნასესხები სახსრები	4,550	6,732	41,552	347,697	57,504	458,035	406,707	
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	977	168	-	-	-	1,145	1,145	
საიჯარო ვალდებულება	48	-	236	1,221	1,585	3,090	2,938	
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,849	13,060	49,509	66,418	45,314	
წარმოებული ვალდებულებები								
- შემოდინება	-	142,646	-	-	-	142,646		
- გადინება	-	(143,205)	-	-	-	(143,205)	1,258	
სულ ფინანსური ვალდებულებები	499,383	107,275	194,640	465,970	124,264	1,391,532	1,295,066	
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(165,427)	(25,892)	158,655	179,305	130,609			
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი, საკრედიტო ვალდებულებების და გარანტიების გარდა	(165,427)	(191,319)	(32,664)	146,641	277,250			
საკრედიტო ვალდებულებები და გარანტიები	(97,422)	-	-	-	-	(97,422)		

ჯგუფის/ბანკის უნარი გაათავისუფლოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, „კლიენტთა ანგარიშებში“ შეტანილი სულ მიმდინარე ანგარიშები შეადგენდა 300,628 ათას ლარს (2019: 224,775 ათასი ლარი). წინა სამი წლის პერიოდისთვის ყოველთვიურ საფუძველზე, კლიენტთა ანგარიშების ოდენობების ფარგლებში, მიმდინარე ანგარიშებისთვის ბოლოს ნაშთები არ ყოფილა 117,312 ათას ლარზე ნაკლები. მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების არსებითი ნაწილი წარმოადგენს ისტორიულად გრძელვადიანი ბუნების მქონე მიმდინარე ანგარიშებს იურიდიული საწარმოებისგან (დაახლოებით 70%).

მშობელი კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის გუნდი ჯგუფის/ბანკის რისკის მართვასთან ერთად, კლიენტთა ანგარიშების ფულადი ნაკადების მახასიათებლების გამოვლენის მიზნით ყოველწლიურად ატარებს ისტორიულ ანალიზს. აღნიშნული ანალიზის შედეგების საფუძველზე, ფულადი სახსრების გადინების განაკვეთები გამოიყენება კლიენტთა ანგარიშებზე. ჯგუფი/ბანკი ახორციელებს მისი ყველა ფინანსური აქტივისთვის და ვალდებულებისთვის (კლიენტთა ანგარიშების ჩათვლით) ლიკვიდურობის პოზიციის რეგულარულ შეფასებას და სტრეს-ტესტის ანალიზს. მოსალოდნელი ლიკვიდურობის ანალიზის საფუძველზე ბანკი ინარჩუნებს მყარ ლიკვიდურობის პოზიციას წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში. უფრო გრძელვადიანი ლიკვიდურობის და დაფინანსების მოთხოვნები ჩართულია 5-წლიან ბიზნეს გეგმაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1- ს შეადგენს, ასევე „გადარჩენის პერიოდის“ ლიმიტს, რომელიც 90 დღეს შეადგენს.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი და ბანკი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს მისი ლიკვიდურობის უსაფრთხოება. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის და ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვის სამიზნე დონე. ამ სტრეს-ტესტების შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს და ბანკს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორცაა CEB, OeEB, EIB და EBRD, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი და ბანკი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს მშობელი კომპანია და პროკრედიტ ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანაზრების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად, ჯგუფმა და ბანკმა შემოიღო ანაზრების კონცენტრაციის ინდიკატორი, რაც 5 უმსხვილესი არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების ან ყველა არასაფინანსო მეანაზრე კლიენტის ანაზრების წილია და რომელიც სულ არასაფინანსო კლიენტთა ანაზრების პორტფელის 1%-ზე მეტს შეადგენს, რომლის გატანა შესაძლებელია მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. კლიენტები, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა, მოიცავს ყველა კერძო ფიზიკურ და იურიდიულ პირს, გარდა კლიენტებისა ფინანსური ინსტიტუტების სახით. ფინანსური ინსტიტუტები წარმოადგენს კლიენტებს რომლებსაც მიენიჭებათ კლიენტის კატეგორია „ინსტიტუციონალური“ და ქვეკატეგორია „ფინანსური და სადაზღვევო საქმიანობები“.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების მიახლოებითი განაწილება 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანაბრები დაფინანსების ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სხვა ძირითადი წყაროებია მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ვალდებულებები.

%	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
კლიენტების ანაბრები	58.6%	59.3%
ვალდებულებები მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	17.2%	20.5%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	24.3%	19.9%
სხვა ვალდებულებები	0.1%	0.3%

საერთო ჯამში, ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაბრებით.

I. დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის და ბანკისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით, მშობელ კომპანიას აქვს ლიკვიდურობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი და ბანკი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაბრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს და ბანკს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

(c) საბაზრო რისკი

ჯგუფის და ბანკის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი (i) და საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ii).

i. სავალუტო რისკი

ჯგუფის და ბანკის აქტივები და ვალდებულებები დენომინირებულია რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში. თუ აქტივები და ვალდებულებები საერთო ვალუტაში არ ემთხვევა ერთმანეთს, ჯგუფს და ბანკს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარში ან ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში და ევროში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი დაფარვის ვადით (ლარში დენომინირებულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. შედეგად, უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობისთვის.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა და ბანკმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ყოველწლიურად ხდება მისი განახლება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე მშობელი კომპანიის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის და ბანკის სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრების დინამიკას. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის და ბანკის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა შენარჩუნდეს შეძლებისდაგვარად დაბალ დონეზე დღის ბოლოსთვის; გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის და ბანკის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის და ბანკის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის და ბანკის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის და ბანკის მიზანია სავალუტო პოზიციების შეძლებისდაგვარად დაბალ დონეზე შენარჩუნება და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა და ბანკმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და მშობელი კომპანიის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის და ბანკის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბებს საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ALCO-ს ან ზოგადი რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		საანგარიშგებო	საანგარიშგებო
	2020	2019	თარიღისთვის	თარიღისთვის
			არსებული განაკვეთი	არსებული განაკვეთი
			31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
1 აშშ დოლარი	3.1137	2.8168	3.2902	2.8646
1 ევრო	3.5551	3.1535	4.0374	3.2181

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე:

'000 ლარი		აშშ	სხვა		
2020 წლის 31 დეკემბერს	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ლარი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და ნაშთები სებ-ში (სებ-ში ფლობილი სავალდებულო რეზერვების ჩათვლით)	110,936	279,118	1,409	23,898	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	3,953	1,020	-	27,005	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	51,465	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	583,956	463,520	-	307,447	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	106	678	-	873	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	698,951	744,336	1,409	410,688	1,855,384
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	54,593	1,124	-	-	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	163,796	614,612	486	198,510	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	323,797	232,567	-	26,494	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	170	31	-	802	1,003
საიჯარო ვალდებულება	113	2,187	-	-	2,300
სუბორდინირებული სესხი	20,194	33,559	-	-	53,753
სულ ფინანსური ვალდებულებები	562,663	884,080	486	225,806	1,673,035
წმინდა პოზიცია	136,288	(139,744)	923	184,882	182,349
წარმოებულების გავლენა	(138,887)	135,362	-	-	(3,525)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(2,599)	(4,382)	923	184,882	178,824

'000 ლარი		აშშ	სხვა	ადგილობრივი	
2019 წლის 31 დეკემბერს	ევრო	დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	66,175	171,044	1,074	24,616	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	632	43,845	-	39,012	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	-	-	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	403,164	395,345	-	271,611	1,070,120
სხვა ფინანსური აქტივები	1,202	1,979	-	1,337	4,518
სულ ფინანსური აქტივები	471,173	612,213	1,074	358,493	1,442,953
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	69,834	573	-	-	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	132,595	454,336	475	179,891	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	109,718	266,078	-	30,911	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	360	88	-	697	1,145
საიჯარო ვალდებულება	194	2,717	-	27	2,938
სუბორდინირებული სესხი	16,096	29,218	-	-	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები	328,797	753,010	475	211,526	1,293,808
წმინდა პოზიცია	142,376	(140,797)	599	146,967	149,145
წარმოებულების გავლენა	(143,205)	142,546	100	-	(559)
წმინდა პოზიცია წარმოებულების შემდეგ	(829)	1,749	699	146,967	148,586

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან (აშშ დოლარი და ევრო) დაკავშირებული მაქსიმალური მოსალოდნელი ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების სტატისტიკური ანალიზი და გონივრულად შესაძლებელად არის მიჩნეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ცვლილებების ისტორიული განაკვეთი გამოიყენება 99% და 95%-იან სანდოობის დონეებს დაქვემდებარებული წმინდა უცხოური სავალუტო პოზიციის გამოკვეთის მიზნით. მიმდინარე სავალუტო პოზიციებზე გამოიყენება 1-წლიანი ფლობის პერიოდი.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2020 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(1,708)	(1,921)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(1,175)	(1,325)

'000 ლარი	95%-იანი სანდოობა	99%-იანი სანდოობა
2019 წლის 31 დეკემბერს		
მაქსიმალური ზარალი (VaR)	(125)	(113)
საშუალო ზარალი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(61)	(57)

2020 წლის განმავლობაში, ადგილობრივი ვალუტა ევროსთან მიმართებაში 25.5% -ით, ხოლო აშშ დოლართან მიმართებაში 14% -ით გაუფასურდა, აღნიშნული მნიშვნელოვან რყევას წარმოადგენს. თუმცა, რადგან ბანკი ინარჩუნებს მისი "დახურული პოზიციების" პოლიტიკას, უცხოური ვალუტის ბაზრებზე ნებისმიერ რყევას მცირე გავლენა ექნება ბანკის ფინანსურ შედეგებზე.

ii. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ მოძრაობას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში ექნება უარყოფითი გავლენა ბანკის ეკონომიკურ ღირებულებაზე და მის საპროცენტო შემოსავლებზე და საბოლოოდ კაპიტალზე. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. სესხების საშუალო დაფარვის ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზრების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნების მიზნით, ჯგუფის მოკლევადიანი სესხების უმრავლესობა ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, ხოლო გრძელვადიანი სესხები მცოცავი საპროცენტო განაკვეთებით გაიცემა. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი და ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

არსებობს ორი მაჩვენებელი, რომელსაც ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად იყენებს: ეკონომიკური ღირებულების გავლენა და საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი

ბანკის ეკონომიკური ღირებულება წარმოადგენს ყველა სამომავლო მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას, ანუ აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი შემოდინებების მიმდინარე ღირებულებას გამოკლებული ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი გადინებების მიმდინარე ღირებულება. იმ მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დამოკიდებულია ბანკის არასაბალანსო ერთეულების საპროცენტო განაკვეთებზე, ასევე არის გათვალისწინებული. ეკონომიკური ღირებულების რისკი არის რისკი, რომ უკვე შეთანხმებული, საპროცენტო განაკვეთზე მგრძნობიარე აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულება შემცირდება.

ეკონომიკური ღირებულების რისკი ფასდება ეკონომიკური ღირებულების გავლენით, რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამომავლო ფულად ნაკადების მიმდინარე ღირებულების ცვლილებას, რომელიც გამოიწვევდა საპროცენტო განაკვეთის შოკის შემთხვევას. ეკონომიკური ღირებულების რისკს აქვს უფრო გრძელვადიანი პერსპექტივა და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც გრძელვადიანი გადაფასებიდან წარმოიქმნება. ეკონომიკური ღირებულების გავლენის ზომა დამოკიდებულია გადაფასების სტრუქტურაზე და პროცენტის მიმართ მგრძნობიარე აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურასა და მახასიათებლებზე, ასევე ნაკისრი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებაზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საპროცენტო შემოსავლების რისკი

საპროცენტო შემოსავლის რისკი ითვალისწინებს თუ რა გავლენა ექნებოდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებას ბანკის მომგებიანობაზე მისი მიმდინარე გადაფასების სტრუქტურის გათვალისწინებით. შემოსავლიანობის რისკს აქვს ახლო პერსპექტივა (დაახლოებით ერთ წლამდე) და შესაბამისად გამოავლენს რისკს რომელიც უფრო მოკლე ვადიანი გადაფასების შეუსაბამობებიდან წარმოიშვება. ის გაანალიზებულია საპროცენტო შემოსულობების მოგების და ზარალის (P/L) ანალიზის საშუალებით.

ევროსთვის და აშშ დოლარისთვის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური ცვლილება +/- 200 საბაზისო პუნქტით არის ნავარაუდები. ადგილობრივი ვალუტისთვის, შოკის განმარტება წარმოიშვება ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის არასტაბილურობიდან ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან უკანასკნელი შვიდი გადახვევის განმავლობაში და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება მშობელი კომპანიის ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს.

გადაფასების რისკის თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის და ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჯამური თანხები საბალანსო ღირებულებებით, რომლებიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან დაფარვის ვადის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2020 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და ნაშთები								
სებ-ში (სებ-ში ფლობილი								
სავალდებულო რეზერვების								
ჩათვლით)	286,849	-	-	-	-	-	128,512	415,361
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	27,005	-	-	-	-	-	4,973	31,978
ინვესტიციები სავალო ფასიან								
ქვალდებში	4,949	20,222	-	3,866	-	22,370	58	51,465
კლიენტებზე გაცემული სესხები								
და ავანსები	158,267	145,642	229,277	252,791	448,290	107,010	13,646	1,354,923
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	1,657	1,657
სულ ფინანსური აქტივები	477,070	165,864	229,277	256,657	448,290	129,380	148,846	1,855,384

ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების								
მიმართ	28,307	-	26,265	-	-	-	1,145	55,717
კლიენტთა ანგარიშები	371,559	34,662	55,858	92,080	83,644	36,248	303,353	977,404
სხვა ნასესხები სახსრები	85,516	92,166	52,583	53,317	240,402	54,870	4,004	582,858
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,003	1,003
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,300	2,300
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	32,902	20,187	-	664	53,753
სულ ვალდებულებები	485,382	126,828	134,706	178,299	344,233	91,118	312,469	1,673,035
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის								
ცვლილებისადმი მგრძობილობა	(8,312)	39,035	94,571	78,358	104,058	38,262		

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი	1	1-3	3-6	6-12	1-5	5 წელზე		
2019 წლის 31 დეკემბერს	თვემდე	თვემდე	თვემდე	თვემდე	წლამდე	მეტი	უპროცენტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთები სებ-ში (სავალდებულო რეზერვის ჩათვლით)	215,657	-	-	-	-	-	47,252	262,909
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	81,969	-	-	-	-	-	1,520	83,489
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	16,993	-	4,924	-	-	-	-	21,917
სხვა ფინანსური აქტივები	109,759	111,162	206,908	170,267	352,336	114,767	4,921	1,070,120
სულ ფინანსური აქტივები	424,378	111,162	211,832	170,267	352,336	114,767	58,211	1,442,953
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	69,235	-	-	-	-	1,172	70,407
კლიენტთა ანგარიშები	268,030	27,360	42,168	116,817	71,968	12,266	228,688	767,297
სხვა ნასესხები სახსრები	74,493	91,081	8,760	43,744	155,137	29,229	4,263	406,707
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,145	1,145
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	2,938	2,938
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	-	44,736	578	45,314
სულ ვალდებულებები	342,523	187,676	50,928	160,561	227,105	86,231	238,784	1,293,808
წმინდა საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისადმი მგრძობიერება	81,855	(76,514)	160,904	9,706	125,231	28,536		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის და ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 საბაზისო პუნქტით ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს საზედამხედველო კაპიტალის 15%-ს ყველა ვალუტაში. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი და ბანკი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე გავლენა 12 თვის განმავლობაში, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევა		სტრესულ მოვლენათა განვითარების შემთხვევა	
	2%	-2%	5%
	(2,589)	2,589	(6,475)
	(1,977)	1,977	(4,945)
	(2,922)	2,922	(7,304)
	(7,488)	7,488	(18,725)
			18,725

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

კუმულაციურ საპროცენტო შემოსავლებზე ზეგავლენა, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
სავარაუდო მოვლენათა უარყოფითი განვითარების შემთხვევა		სტრესულ მოვლენათა განვითარების შემთხვევა	
2%	-2%	5%	-5%
(3,859)	3,859	(9,647)	9,647
(70)	70	(176)	176
(2,607)	2,607	(6,517)	6,517
(6,536)	6,536	(16,340)	16,340

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობელობის გამოთვლის ვარიანტები აღებულია ბაზელის რეგულაციებიდან.

ჯგუფი და ბანკი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავისი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის თითოეული ძირითადი ვალუტის მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები წამყვანი ხელმძღვანელობის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

2020 წლის 31 დეკემბერს

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.51)	0.00	8.02
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.16	6.60	11.37

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.91	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	1.94	3.31
სხვა ნასესხები სახსრები	1.91	2.91	9.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	7.90	-

2019 წლის 31 დეკემბერს

% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ლარი
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	(0.2)	0.59	5.03
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	5.35	7.24	11.10

ფინანსური ვალდებულებები

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	0.63	-	2.50
კლიენტთა ანგარიშები	0.57	2.60	2.72
სხვა ნასესხები სახსრები	2.71	3.38	8.24
სუბორდინირებული სესხი	5.94	8.41	-

iii. ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა და ბანკმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაქტები ვერ მოახერხებს ვალდებულების დაკმაყოფილებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს საკრედიტო რისკზე (გადაცემის და კონვერტაციის რისკი). ჯგუფის და ბანკის საქმიანობის ხასიათიდან და ჯგუფის და ბანკის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი/ბანკი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის/ბანკის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის და ბანკის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩარევის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ან მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ჩარევას.

ჯგუფის/ბანკის ბიზნეს სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. მშასადამე, იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. თუმცა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს/ბანკს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდობის დაბანდების მიზნით.

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის/ბანკის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის/ბანკის და მშობელი კომპანიის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს/ბანკს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება.

(d) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება როგორც ზარალის რისკი შეუსაბამო ან წარუმატებელი შიდა პროცესებისგან, ადამიანებისგან ან სისტემებისგან ან გარე მოვლენებისგან. აღნიშნული განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, IT და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, იურიდიულ რისკებს, რეპუტაციისა და აუტოსორსინგის რისკებს. საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკები 2009 წლიდან დაინერგა; ისინი დამტკიცებულია ბანკის ხელმძღვანელობის მიერ და ყოველწლიურად არის განახლებული. პოლიტიკებში მოცემული პრინციპები შეესაბამება საოპერაციო რისკზე სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს, CRR-ის, საქართველოს ეროვნული ბანკის საოპერაციო რისკების მართვის რეგულაციების, საქართველოს ეროვნული ბანკის კიბერუსაფრთხოების სტრუქტურის და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანი არის რისკების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა და ზარალის შემთხვევების განმეორების თავიდან აცილება. ჯგუფის ფარგლებში გამოყენებული ძირითადი ინსტრუმენტები არის შემდეგი: „რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა (RED)“, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასება, დადგენილი „ძირითადი რისკის მაჩვენებლები (KRI)“ და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესების „ახალი რისკის დამტკიცების პროცესის“ (NRA) სტრუქტურირებული პროცედურის საშუალებით ანალიზი.

„რისკის შემთხვევის მონაცემთა ბაზა“ შეიქმნა იმისათვის, რომ პროკრედიტ ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევა იყოს დოკუმენტირებული, გაანალიზებული და მისი ეფექტური კომუნიკაცია მოხდეს. პროკრედიტის ყველა ბანკი დოკუმენტურად ასახავს მის რისკის შემთხვევებს არსებული სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს რომ შესაბამისი ყურადღება დაეთმოს აუცილებელი მაკორექტირებელი და პრევენციული ზომების დანერგვას საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად.

რისკების შემთხვევების შემდგომი ანალიზისგან განსხვავებით, როგორც ეს აღრიცხულია რისკების შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში, ყოველწლიური რისკის შეფასებები სისტემატიურად ხორციელდება ძირითადი რისკების გამოვლენის და შეფასების და კონტროლის გარემოს შესაბამისობის შეფასების მიზნით. აღნიშნული ორი ინსტრუმენტი ავსებს ერთმანეთს და უზრუნველყოფს პროკრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

რისკის მაჩვენებლები ასევე გამოიყენება საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროებში თაღლითობის გაზრდილი რისკის ან კონკრეტული წერტილების გამოსავლენად, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას პოტენციური თაღლითობის მიერ. აღნიშნული მაჩვენებლების ანალიზი რეგულარულად ხორციელდება და საჭიროების შემთხვევაში ხდება პრევენციულ ზომებზე შეთანხმება.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

საოპერაციო რისკის მართვის დასრულებისთვის, ყველა ახალი მომსახურება დანერგვამდე უნდა იყოს გაანალიზებული, პოტენციური რისკების გამოვლენის და მართვის მიზნით (NRA პროცესი).

IT რისკების შეზღუდვის მიზნით, პროკრედიტ ჯგუფს დადგენილი აქვს IT ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტანდარტები. ბანკის დონეზე, პროკრედიტ ბანკს IT/ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკის მართვის სტრუქტურაში სეზ-ის მიერ დაწესებული მოთხოვნები აქვს ჩართული. ინფორმაციული უსაფრთხოების და ბიზნეს უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესების და პროცედურების ნაწილს წარმოადგენს. ბანკი ახორციელებს მისი საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციას და ატარებს მისი ძირითადი ინფორმაციული აქტივების ყოველწლიურ რისკის შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნეს უწყვეტობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს, რომ ყველა თანამშრომელმა გაიგოს აღნიშნული რისკები, ძირითადი პროცესები იყოს გამოვლენილი და რესურსები იყოს განაწილებული ოპერაციების აღსადგენად, პროცესების უპირატესობის განსაზღვრის შესაბამისად.

(e) ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო საქმიანობა

პროკრედიტ ბანკისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია გამჭვირვალე და სოციალურად პასუხისმგებლიანი საბანკო მომსახურების უზრუნველყოფა. ჯგუფის/ბანკის ქცევის კოდექსი და გამონაკლისების სია, ერთად ქმნის სავალდებულო სტრუქტურას რომელსაც ყველა თანამშრომელი უნდა დაემორჩილოს. ის დოკუმენტურად ასახავს პროკრედიტის უარს წამოიწყოს საქმიანი ურთიერთობები პირებთან ან კომპანიებთან, რომელთა საქმიანობა არ შეესაბამება პროკრედიტის ჯგუფის ან ბანკის ეთიკურ ღირებულებებს.

პროკრედიტ ბანკი ემორჩილება ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ერთიანი პოლიტიკის სტრუქტურას (ჯგუფის „ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო“ პოლიტიკა) და ჯგუფის თანმდევ სტანდარტებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია გერმანიის და ევროკავშირის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და ასევე ბაზელის კომიტეტის მიერ „საბანკო ზედამხედველობაზე“ და „ფინანსური ღონისძიებების სამოქმედო ჯგუფის“ (FATF) ფულის გათეთრების წინააღმდეგ გამოშვებულ სახელმძღვანელო მითითებებთან. ფულის გათეთრების წინააღმდეგობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების და საუკეთესო პრაქტიკების გამოყენების გარდა, პროკრედიტ ბანკი ეროვნულ წესებსა და რეგულაციებს ემორჩილება.

ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო სტრუქტურა მოიცავს შემდეგ ძირითად ელემენტებს:

- ჯგუფის/ბანკის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი პროკრედიტ ჰოლდინგში მოქმედებს როგორც პროკრედიტის ჯგუფის ფარგლებში ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების და თაღლითობის თავიდან აცილების ძირითადი განყოფილება. ჯგუფის პოლიტიკის სტრუქტურის უზრუნველყოფის და ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგების ჩატარების გარდა, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო გუნდი რეგულარულად ატარებს მაკონტროლებელ ოპერაციებს პროკრედიტის ბანკებში, ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის დანერგვის მონიტორინგის მიზნით.
- ბანკი ნიშნავს ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს, რომელიც რეგულარულად აბარებს ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს (ან საზედამხედველო საბჭოს, აუცილებლობის შემთხვევაში) და ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს პროკრედიტ ჰოლდინგში.
- მუდმივად ტარდება ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო ტრენინგები ბანკის ყველა თანამშრომლისთვის, როდესაც თანამშრომლები უერთდებიან ბანკს, და უწყვეტ საფუძველზე, ბანკის ტრენინგების გეგმის სტრუქტურის ფარგლებში, ჯგუფის ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო პოლიტიკის შესაბამისად.

- “ჯგუფის კლიენტების დიუ-დილიჯენსის (CDD)” სტანდარტის შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკი მისი კლიენტების „დიუ-დილიჯენსის“ პროცედურებში იყენებს მკაცრ „იცნობდეთ თქვენს კლიენტს (Know Your Customer (KYC))“ წესებს.
- ბანკი ინარჩუნებს რისკის კლასიფიკაციის სისტემას მისი კლიენტებისთვის და შესაბამისად იყენებს „დიუ-დილიჯენსის“ და მონიტორინგის პროცედურებს.
- ბანკის ყველა კლიენტი და გარიგება შესაბამისი საერთაშორისო სანქციების და ემბარგოების, ისევე როგორც „პოლიტიკურად დაუცველი პირების (PEP)“ ეროვნული და შიდა სიების, საპირწონედ შემოწმებას ექვემდებარება.
- ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების, თაღლითობის და სხვა ფინანსური დანაშაულის რისკი ყოველწლიურად ფასდება მთლიანი პროკრედიტის ჯგუფისთვის, რაც იძლევა საშუალებას რომ გამოვლენილი რისკები იყოს აღმოფხვრილი და შემსუბუქებული კონკრეტული ზომების საშუალებით.
- ბანკი თანამშრომლობს ქვეყანაში არსებულ სისხლის სამართლის გამოძიების ორგანოებთან. ყველა საქმიანობა რომელიც ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა ფინანსური დანაშაულის ექვემდებარება ანგარიშგებულა პასუხისმგებელ „ფინანსური დაზვერვის განყოფილებებში (FIU)“, ისევე როგორც ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელ ოფიცერთან. ჯგუფის დონეზე, ჯგუფის ფულის გათეთრების წინააღმდეგობაზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი თანამშრომლობს სისხლის სამართლის გამოძიებასთან და გერმანიაში და საზღვარგარეთ არსებულ სამართალდამცავ ორგანოებთან.

პროკრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს შესაბამისობის განყოფილება, რომელიც პასუხისმგებელია ეროვნულ საბანკო რეგულაციებთან შესაბამისობაზე და რომელიც რეგულარულად აბარებს საგანგებო ანგარიშს ბანკის ხელმძღვანელობას და ჯგუფის შესაბამისობაზე პასუხისმგებელ თანამშრომელს.

ბანკი არის სრულ შესაბამისობაში ყველა მარეგულირებელ მოთხოვნასთან, რომელიც ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან აცილებას ეხება. ამასთანავე, ბანკს ჯგუფის ფარგლებში, დანერგილი აქვს სახელმძღვანელო მითითებები ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად, რაც ბევრ შემთხვევაში უფრო მკაცრია ვიდრე ქვეყანაში მოქმედი იურიდიული მოთხოვნები.

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის და ბანკის გარკვეული სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. ჯგუფი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა პირველ დონეში შემავალი მონაცემებისა, რომლებიც დაკვირვებადია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზარზე მიჩნეულ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი შეტანილი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით.

ჯგუფი და ბანკი აფასებს ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიან ღირებულებას 2020 წლის და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის. შედეგები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	დონე	2020		2019	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები					
	დონე 2	199,902	199,902	86,983	86,983
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში					
	დონე 2	215,459	215,459	175,926	175,926
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ					
	დონე 2	31,978	31,978	83,489	83,489
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში					
	დონე 2	51,465	53,616	21,917	21,917
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
	დონე 3	1,354,923	1,338,729	1,070,120	1,053,398
	დონე 3	1,657	1,657	4,518	4,518
სულ ფინანსური აქტივები		1,855,384	1,841,341	1,442,953	1,426,231
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ					
	დონე 2	55,717	55,717	70,407	70,407
კლიენტთა ანგარიშები					
	დონე 2	300,628	306,210	224,775	224,775
	დონე 2	354,934	354,934	249,314	249,290
	დონე 3	321,616	329,389	289,152	294,580
სხვა ვალდებულებები					
	დონე 2	225	225	4,056	4,056
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები					
	დონე 3	3,415	3,415	1,258	1,258
	დონე 3	582,858	592,718	406,707	404,146
სხვა ფინანსური ვალდებულებები					
	დონე 3	1,003	1,003	1,145	1,145
	დონე 3	53,753	53,753	45,314	45,314
სულ ფინანსური ვალდებულებები		1,674,149	1,697,364	1,292,128	1,294,971

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომელთა კოტირება არ ხდება აქტიურ ბაზარზე, ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებული მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით, მსგავსი საკრედიტო რისკის და ნარჩენი ვადიანობის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის. იმ შემთხვევაში თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის ხელმისაწვდომი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის, მაშინ გამოიყენება მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელში შეტანილი მონაცემის სახით. მშობელი კომპანიის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, დამატებული რისკის მარჟა, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების შემთხვევაში გამოყენებულს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, სესხების და ავანსების სამართლიანი ღირებულება დაკვირვებად საბაზრო გარიგებებზე არის დაფუძნებული. იმ შემთხვევაში როდესაც დაკვირვებადი საბაზრო გარიგებები არ არის ხელმისაწვდომი, სამართლიანი ღირებულება ფასდება ჯგუფის საკუთარი სამართლიანი ღირებულების მოდელის გამოყენებით, როგორც არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. შეტანილი მონაცემები შეფასების მეთოდის გამოყენებით, მოიცავს მოსალოდნელ არსებობის მანძილზე საკრედიტო ზარალებს, საპროცენტო განაკვეთებს და წინასწარი დაფარვის განაკვეთებს. ბანკების და კლიენტების დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდების გამოყენებით, მსგავსი დაფარვის ვადების და პირობების მქონე დეპოზიტებისთვის შეთავაზებული განაკვეთების გამოყენებით. მოთხოვნამდე დეპოზიტების სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღისთვის გადასახდელ ოდენობას.

30. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს/ბანკს აქვს კრედიტის გაცემის დაუკმაყოფილებელი ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტების სახით. ჯგუფი/ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ჯგუფი/ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები	21,245	12,850
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	52,842	35,613
სესხის გაცემის ვალდებულებები:		
- ერთწლიანი ან ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	86,822	28,603
- ერთ წელზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადით	930	20,356
სულ	161,839	97,422

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი/ბანკი მის ვალდებულებებს გასცეს კრედიტი, ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები პირველ და მეორე ეტაპებში ანაწილებს (აღნიშნული დაქვემდებარების ძირითადი ნაწილი ეტაპი 1 -ში არის განაწილებული), ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის მიზნებისთვის (2019 წლის 1 იანვარი: ეტაპი 1 და 2). ჯგუფი/ბანკი ითვლის ვალდებულებების შესრულების გარანტიების ანარიცხს ბასს 37-ის მიხედვით. საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი. ცხრილში წარმოდგენილია პირობითი ვალდებულებების და გარანტიების ნომინალური ძირი თანხები, ანუ რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები, თუ ხელშეკრულებები სრულად იქნება გამოყენებული და კლიენტები დეფოლტირებული. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარანტიების და ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა გაუვა მათი გამოყენების გარეშე; შესაბამისად სახელშეკრულებო ოდენობების ჯამი არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნების ამსახველ მაჩვენებელს.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

სასამართლო დავა

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის/ბანკის წინააღმდეგ შეიძლება აღიმრას სასამართლო საქმე ან სარჩელი. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის/ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მის სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

31. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის და ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა ს.ს. პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამზადებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები, როგორც წესი, დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, გათვალისწინებულია ურთიერთობის არსი და არა მხოლოდ მისი იურიდიული ფორმა. წამყვანი ხელმძღვანელობა მოიცავს ჯგუფის და ბანკის აღმასრულებელ დირექტორებსა და მათ ახლო ოჯახის წევრებს.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს და ბანკს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი დაუფარავი ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი, p.a.	2020	2019
31 დეკემბრისთვის			
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და ფულადი სახსრები			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.75%)-დან 0.05 %- მდე	140,451	36,013
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	12 %	17	6
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(0.45) -დან 0.94%- მდე	55,717	70,407
კლიენტთა ანგარიშები			
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	0.0%-5.0%	99	186
სხვა ნასესხები სახსრები			
- მშობელი კომპანია	2.78%-2.84%	81,608	108,479
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2.6%-4.3%	95,857	40,672
სუბორდინირებული სესხი			
- მშობელი კომპანია	5.9%-8.4%	53,753	45,314

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგებაში ან ზარალში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული გაიგებების შედეგად წარმოშობილი შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2020	2019
საპროცენტო ხარჯი		
- მშობელი კომპანია	10,622	10,919
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,190	1,943
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	2	5
საკომისიო ხარჯები		
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	2,152	2,073
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- მშობელი კომპანია	-	-
პერსონალის ხარჯები		
- წამყვანი ხელმძღვანელობა	706	874
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		
- მშობელი კომპანია	3,035	2,544
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	3,328	3,851

პროკრედიტ ბანკის ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები - 31 დეკემბერი 2020

გარიგებები, რომელთა შედეგად შეიქმნა ზემოაღნიშნული ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და არსებითად იგივე პირობებზე, რაც შესადარისი გარიგებები ანალოგიური სტატუსის მქონე იურიდიულ და ფიზიკურ პირებთან ან შესაბამისობის შემთხვევაში, სხვა თანამშრომლებთან. გარიგებები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ გადახდების შეუსრულებლობის ჩვეულებრივ რისკებთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

ბანკს ჰქონდა შემდეგი დაუფარავი ნაშთები მის შვილობილ კომპანიასთან 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის:

'000 ლარი

31 დეკემბრისთვის	2020	2019
აქტივები		
ინვესტიცია შვილობილ კომპანიებში		
- შვილობილი კომპანია	6,100	6,100
ვალდებულება		
კლიენტთა ანგარიშები		
შვილობილი კომპანია	5,582	4,089

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წელს, ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების დღისთვის მნიშვნელოვან მოვლენებს არ ჰქონია ადგილი.